

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, június 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Begrottak a felsőbülek
- Feyyalmi eljárás egy hivatal ellen.
- Lukács László kihallgatása.
- A fenyegető válasz.
- A nyári színház szezonja.
- Élet a Nemzeti Társaskörben.
- Bohéme javulása,
- Tarkaságok az adriai kirándulásról.
- Csödöt kértek a halmágyi birtok ellen.
- Gladys csárdást táncol.
- Színész-sztrájk egy kabaréban.
- Augusztia főhercegnő tolvaja.
- Az inzultált ügyész.
- Elfogták a tattersalli gyilkost.
- Felmentett járásbíró.

Félbemaradt tervek.

Arad, június 26

Hat napon át a hivatalának él az ember, s a hetedikén ér rá törődni a családjával. Ilyenformán vagyunk mi is a közügyekben: hat napig a lelünköt öröljük a politikai kíváncsiság malomkövei alatt, az egyik napon Khuen-Héderváryt várva, a másikon az ellenkezőjét; a pihenő napon nézzünk szét a magunk falai között, a város beteg gyermekei, fölneveletlen ügyei, csenevész tervei és rongyban járó kudarcjai között.

S a vasbordákra váró hidfők, friss pillérek táján járva, eszünkbe jut egy halvaszületett nagyravágyás. Az, amelyik azt remélte, hogy a hidépítéssel együtt az Óvár-téren amerikai gyorsasággal fog az új városrész fölépülni. Palóczy mester tapintatos vonalzóval

jelölte ki mindannak helyét, ami oda való, de semmire kívánczik oda. Tervezték az új reáliskolát; az inkább a liget hűse mellé kívánczolt. Szó volt az új zsidó templom építéséről: az se kerül oda. De elvégre, valakinek is az elsőnek kell lenni — mondják a bálakon. Ezen a városfejlesztési mulatságon, úgy látszik, egyetlen épület se akar első lenni. Két év múlva készen állanak a nagy hidak, a fejlődés csodaszerei s akkor a város képe a következőkép fog alakulni: a város végén lesz a Boczkó-utca, azután egy nagy darab semmi s ennek a nagy, sivár, éktelen semminek végében a vashid. Szép lesz.

Az amerikai gyorsaság bizonyára másként fest Amerikában. De ha már ennek a gyorsaságnak nincsen módja, — annak igazán elérkezett az ideje, hogy a város valamivel megkezdje az Óvártérnek benépesítését. Ha már egyelőre téglát nem látni a jövő városrészén, legalább valami eleven, helyét megálló tervet lássunk. Az első középület, amely erre kerül, talán maga után vonja a magánépületeket is. De ha a város egyszer megkezdte a fejlődés irányítását, akkor nem lehet megelégednie azzal, hogy annak megvalósítását a böles és kikerülhetetlen végzetre bizza.

Sajnálatosan pihen az a terv is, a mely legjobban, legkönnyebben oldaná meg az Óvár-tér ügyét: a vashidak fölavatásának idejében rendezendő aradi kiállítás. Amikor először esett

szó róla, igen sok böcseséget, okosságot hoztak föl ellene: a kiállítások ideje lejárt, azok okvetlenül deficitel végződnek, azokhoz egy könnyű áldozatkészségű protektor kell s hogy a gyárosok már nem is igen hajlandók a kiállításon szedhető reklám kedvéért pénzt költeni. A tettek halála az okoskodás; — azok az érvek, a melyeket fölhoztak, igen régiak és régtől fogva igen okosak, s mindezek ellenére mégis csináltak sikerült kiállításokat. A kiállítások pedig mégis az ipari alkotás kedvének, az ambiciónak serkentői, a komoly gazdasági és közéleti tervek siettetői. Ha azok eddigi formája nem alkalmas, új keretet kell keresni, a mely módot ad arra, hogy a vidéki városok törtetésében mindhátrább rekedt Arad is a haladás életjelét adja magáról.

Nem ötletszerű sóhajtások ezek, a melyek uton-utfélen elfogják a kódogókat, ha Arad fogyatkozásai a szemükbe ötlenek. Az új városrész ügyét frissen aktuálissá teszi a rohanó idő, a mely elhozta a mi reményeink terminusát, a nélkül, hogy a remények gyümölcsöse virultak volna. S ha ennek az új városrésznek sorsa nincs eldöntve, nem lehet teljes az öröm, a mely a város legöregebb kívánságának, a vashidak fölépültének, beteljesedésének idejét fogadja.

A jelmezbál.

Írta: Szomaházy István.

Sárkány, a mátyáskorabeli Királyválasztás híres festője, karácsony reggelén arra ébredt, hogy az Andrássy utat és a városligetet térdig érő hó borítja. Még a múlt estén az egész világnak kétségbeesetten fekete színe volt, — most a szentpétervári Wolskinprospekt farsangi képe fehérlett be a műterem ablakán. A szemközti lévő villák filigrán erkélyei csak alig látszottak a szitáló hó fátyolán át és Sárkány, némiképp hiányos reggeli öltözkézésben, elégtelen támaszkodott az olaszos kandallónak. Oly boldog volt, hogy megint hópelyheket, fehér téli tájakat láthat! A nyár érzékies heve többnyire untatta, de vére szinte lázasan keringett, amikor odakünn, a művészek városrészében, az első havas háztetőt megpillantotta.

— Teringgetté, — mondta, hátát a kandallónak támasztva, — engem ugyan ki nem csalnak innen a jövő hétig...

Kevergetni kezdte a festékeit, hogy a tavaszi kiállításra készülő genreképen dolgozzék, mikor odakünn egyszerre megnyomták a villamos csöngettyűt. Egy fehér szakállas, fagyoskodó erdei gnóm állt a küszöbön, akiben csak nagy fáradsággal lehetett felismerni Wagner urat, a levélhordót. Wagner ur olyan volt, mint egy hőember, a csizmája félelmetesen

ropogott, de azért jókedvűen nyujtogatott a művész felé egy világoskék, aranymonogrammos levelet.

— Szerelmes levél, jó kis levél, — mondta derülten, konfidensül.

A hőember ezzel tovább kocogott a Bajzautcai hőmezőkön, Sárkány pedig füttyörészve bontotta föl a világoskék levelet. Természetesen asszonyírás volt, de a szokott szerelmes sóhajtások helyett a következő sorok álltak benne:

Mio caro cavaliere! Pont husz óraker
— az olaszok azt hiszem így mondják az esti nyolcat — az utolsó csatt is be lesz gombolva a fehér selyemcipellőmön és Anitta be fogja önt bocsátani abba a szentélybe, a hol egy szegény nő sziv türelmetlenül várakozik önre. Ekkorra signor Lodovico is fölcsatolja oldalára a görbe kardot és signor Misco is — azt hiszem így hívják olaszul a Miska kocsisunkat — ott lesz a kapu előtt a batárral. Ugy-e, nem várat magára? Legyen pontos, mert különben igen meg fogok haragudni.

la v stra ardnnt

Chiara Paláthy.

— Au! — mondta Sárkány kissé ijedten, mikor a bolondos levelet végigolvasta.

Chiara Paláthy urnót ugyanis voltaképp Paláthy Lajosnének (született Nógrády Klára-

nak) hívták és signor Lodovico, a főntebbi görbe kard tulajdonosa. a mindennapi életben ötezer hold bánati szántóföldön uraskodott. A kertáji nábob és egész családja szinte beteges szeretettel ragaszkodott a Királyválasztás mesteréhez. Sárkány, a nyári évad jó részében a kertáji kastély tornyában lakott, hercegi fogatokon járt különböző vázlatok után és egy Jancsi nevű inassal szolgáltatta ki magát, a kit ő, nagyuri hőkezűséggel, Hyacinthe-nak keresztelt. Mikor Paláthyék télire Budapestre jöttek, Sárkány ugyszólván minden este velük kodorgott s csak jóval éjjel után vált el tőlük a hoteljük kapujában. Közte és Paláthyne közt tréfás szerelmi viszony állott fenn és Paláthy néha ezekkel a szavakkal hagyta őket magukra a színházi páholyban:

— Szedte-vedte piktorja, hadd mondja hát el, a mi a szíven fekszik... Jól tudom, hogy a fülem hallatára ugy sem merné megvallani, hogy a feleségembe szerelmes...

Anhoz, hogy valaki ebbe a szép szóke asszonyba szerelmes legyen, csakugyan nem kellett volna nagy virtus, de Sárkány még tréfából sem gondolt soha ilyen bolondságra. És most, hogy a kék levelet elolvasta, megis ijedten állott meg a festőárványa előtt: hirtelen eszébe jutott, hogy husz forint az egész vagyona. Mit kezdjen az ember husz forinttal egy ilyen kalandos téli estén? Arról volt

Beugratott felsőbüiek.

Barabás Béla nyilatkozata.

Távirati tudósítás.

Arad, június 26.

Ugy történt, a hogy a mai számunkban jeleztük. Lelketlen és nem tiszta szándéktól vezérelt emberek egy birtok perben megkárosult tudatlan parasztokat beugratta és olyan összeférhetlenségi feljelentést adtak be Barabás Béla ellen, amelynek egyetlen szavát józan eszű ember egy pillanatra el nem hitte. Csak a kita vak pártoskodás és gyűlölet vezeti, olvashatta felháborodás nélkül azokat a rava-szul naiv állításokat, melyekről maga Barabás a következőképp nyilatkozik, egy a Nap című laphoz beküldött irásában:

A Nap tegnapi számában „Felső-Bü panaszodik és Barabás boltja” címek alatt közzölt egy ellenem tett összeférhetlenségi bejelentést, amely ügyvédi és képviselői tisztességemet igyekszik meghurcolni. Engedtessek meg nekem, hogy ezen igaztalan és méltánytalan megtámadásra vonatkozó megjegyzéseimet röviden előadjam. Huszonhárom év óta vagyok ügyvéd, de ellenem lelkiismeretlenebb támadás még nem intéztetett. Ez a lelketlenül összeállított beadvány semmi egyebet nem célzott, mint a meghurcoltatást. Ez a beadvány alakjából is kitűnik.

Tény az, hogy az év elején a Kecskeméti Leszámitó és Pénzváltó bankot ezt az igen jó-hírű és tekintélyes pénzüintézet én és ügyvéd társam Tabakovics György dr. képviselte. A bank egy kölcsönből kifolyólag gróf Nicki Ladányi Miklósné ellen 620 ezer korona erejéig pert indított. A teher a tulajdonos felső-büi és egyéb ingatlanaira lett bekebelezve. Az ügy egyszerű és tiszta és bármely ügyvéd, akár képviselő, akár nem vállalhatja, ha erre felkérlik. Hazudik tehát a beadvány, amikor azt állítja, hogy bármely más ügyvéd ez ügyet visszautasította volna. Tény az is, hogy előttem ismeretlen befolyásoknak engedve mintegy negyven gazdálkodó ember több kevesebb hold földet az árverés alatt álló ingatlanokból a tu-

lajdonos megbizottjától könnyelműen megvásárolt. Ezen gazdák közül négy, de nem negyven, pert indított a pénzüintézet ellen, azt kérvén a bíróságtól, hogy az általuk megvett területet vonja ki az árverés alól. A folyamatban levő perben a nevezett intézetet képviseltem az elsőfoku bíróságnál, valamint a királyi ítélő táblánál és azt a jogi tevékenységet fejtettem ki csak, melyet az ügyvédi lelkiismeretesség megkövetel és parancsolólag előír azon eskü, amelyet az ügyvéd tett:

Ostromba hazugság az is, hogy én bármely bírót akár befolyásolni igyekeztem volna, akár táblabírói állás elnyerésével kecsegtettem volna. Igaz, hogy az iratok tanulmányozása alkalmával amidőn a bíró ur említette, hogy az ügy miatt mennyi kellemetlensége van. Sőt feljelentéseket is tettek ellene a minisztériumban megjegyeztem.

Ne engedje magát befolyásolni és az én személyes megjelenésemet se tekintse ilyennek. Hozzon határozatot a saját meggyőződése szerint. A bíró úgy is tett és a pert a felperes gazdák javára döntötte el. A hozott ítéletet pedig a királyi tábla megváltoztatta és a pénzüintézetnek adott igazat. Az ügy most a Kuria döntése alá kerül. Ez a tényállás.

Az ellenem beadott összeférhetlenségi feljelentésnek az illető gazdák nem okai. A szegény félre vezetett emberek csak eszközei a háttérben levő és erősen érdekelt embereknek, akik ezen eminenter jogügyet ilyen jellegből kivétkeztelve nem tartózkodtak a leggonoszabb rágalmaktól sem.

A beadványban foglaltak szemenszedett hazugságok, amelyeket rosszakaratu emberek kétségbeesett vergődése eszelt ki. A panaszt aláírt, mások által régebben becsapott gazdák sorsa iránt rokonszenvvel viseltetem, s én vagyok leginkább rajta, hogy bajukból minél kevesebb kárral szabaduljanak ki. Azt is megtettem, hogy a pénzüintézet igazgatóságát ez ügyben a legmesszebb menő engedékenységre kértem, amely kérésnek a derék igazgatóság nagy vesztesége dacára is szives készséggel tett eleget. Őszinte jóindulatom irántuk e gonosz célzatu mesterkedés után sem fog változni. E közlemény tudom sok embernek okozott őszinte és nemes élvezetet. Válgék egész-

ségükre! Tisztelettel Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő.

Barabás Béla ma délelőtt felkereste Justh Gyulát és elmondta, hogy rosszul esett neki, hogy a függetlenségi párt tegnap hitelt adott ennek az ügynek. Justhnál éppen akkor ott tartózkodott Rátkay László és Leszkai Gyula. Barabás felkérte őket, hogy vegyék az ügyet kezükbe és ő a bizonyítást illetőleg, nekik segédkezet fog nyújtani. A felső-büi panasz dolgában a becsületbíróság fog dönteni.

Fegyelmi eljárás egy hivatal ellen.

A szegedi szeszgyáros bűnei miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Megirtuk annak idején, hogy Lusztig Lajos szegedi szeszgyáros és bornagykereskedő több százezer korona hitelezői család és váltóhamisítás elkövetése után megszökött Szegedről. Lusztig nemcsak egyeseket, de Szeged városát is érzékenyen megkárosította.

Mint most tudósítónk jelenti a szegedi javadalmi hivatal ellen fegyelmi vizsgálatot rendelnek el. Ennek a hivatalnak a mulasztása okozta, hogy Lusztig Lajos törvényhatósági bizottsági tag, aki nemrég nagy adósságok hátrahagyásával megszökött a városból, 48,000 korona illetékadó be nem fizetésével károsította meg a várost. A hivatalban annak a híre, hogy a polgármester fegyelmi vizsgálatot fog elrendelni, nagy izgalmat kellett Nyiri Bálintra, a hivatal hetvenhat éves ügyvezetőjére olyan megdöbbentően hatott ez a hír, hogy a folytonos izgatottsága miatt szélhűdés érte. A városban szélteben azt beszélték róla, hogy megőrült, mások, hogy meghalt. Ez azonban nem bizonyult valóznak.

A javadalmi hivatal hat év óta nem szedett illetéket Lusztig Lajos borkereskedőtől. Hogy miért, azt a fegyelmi vizsgálat fogja tisztázni. Legvalószínűbb az, hogy féltek Lusztig befolyásától, aki mint törvényhatósági bizottsági tag hangulatot csinálhatott volna ellenük a városatyák között a közgyűlésen. Legalább a tisztviselők ezzel védekeznek. Különös persze, hogy a kötelességük teljesítésétől visszatartotta őket a félelem: hátha majd Lusztig szónokol ellenük a közgyűlésen. Hat éven keresztül retgették a javadalmi hivatalban Lusztig Lajos ha-

ugyanis szó, hogy Sárkány, olasz lovagnak öltözve, a Paláthyné oldalán vonul be a kaszinó nagy termébe, a hol fantasztikus jelmezben rendeztek a Mátyás király olaszos udvarát akarták föltámasztani a középkor kódéból. Sárkány, a ki életében legalább kétezer bálon megfordult, jól tudta, hogy ez a pénzecske, neveltséges csekélység. A hátán hidegség futott át, mikor arra gondolt, hogy esetleg így kell majd szólnia a szép aszszonyhoz:

— Nem huzatatom el a nótáját, mert nincs több pénzem nyomorult három forintnál... A többit már kifizettem a főpincérnek...

— Au! kiáltott föl megegyszer, egy negyedórai türelmetlen töprenkedés után.

Aggódva nézett körül a műterem-en, de a vázlatok, perzsa szőnyegek, csonka szobrok között ugyszólván alig volt valami pénzbeli érték. A novellahősöknek könnyű, — azok ilyenkor egyszerűen utnak indítják Jerome-ot s rövid uton kétezer louis d'ort kérnek kölcsön a mesebeli nagybácsitól, — de a szegény Sárkánynak nem volt mesebeli nagybácsija és a louis d'orokat is csak a francia ponyvairók regényeiből ismerte. Honnan kap az ember hirtelen ötven forintot? A művész-kolónián talán összesen sem volt ez időtájt ennyi pénz, — oly nagymérvű huszonnyolcadika volt, mint talán még soha, — az uzsorások pedig ké, yetlenül becsukták kagylóikat az istenadta tehetőségek előtt. Sárkány egy darabig regényes ter-

veken törte a fejét, de végül dühösen verte lábával a félig szétrongyollott perzsa szőnyeget.

— Hitvány Beer, — mormolta haragosan, — hazug verszopja, te vagy mindennek az oka! Ha most itt lennél a kezem ügyében, minden irgalom nélkül megfojtanálak!

Beer ur a Sárkány műtereménél, a féle vicinális Sedlmayer, aki reggel-este ott kóborolt a művészek atelier-jében. Az olasz lovagokat ép oly szívesen megvette, mint a mocsarakat és genreképeket, még pedig egészen tisztességes árral, de hitebe. A Beer ur pénzt csak igen kevés halandó látta, mert Beer ur csodálatos mesékkal szokta kárpótolni a pénzről álmodozó művészeket. Hol a milliomos angol várja — a milliomos angol mindig a legközelebbi vonattal érkezett meg — hol váratlanul elégett az a ruhás szekrény, amely en az ezresban őit tartotta. A piktorok néha fölött-bb dühösek voltak rá, de általában nem igen tudták rá haragudni, mert Beer ur volt az egész földkerekség legnagyobb és legzseniálisabb hazudója. Azt lehet mondani, hogy fanatizmussal hazudozott és a jólkü bohémek inkább esodálkozva tekintettek föl rá, semmint hogy komolyan megharagudtak volna. De Sárkány, akire most reitendő sulyval nehezedett a becsületes szegénység, földühödve csapott az asztalra.

Mi akadályoz meg abban, hogy otthon ne fojtsam meg Beer urat? kiáltotta magánkivül. Ha meg nem adja, az az ötszáz forintot, amit nára ígért, akkor hitemre, az összes kiskoru

Beerek bekerülnek a buda esti árvaházba...

Sárkány ezzel fejébe csapta a puha kálapot, nyakig begombolta a téli kabátját és nekiindult a dühöngő télyiharnak. És míg az Andrássy-ut felé kifordult, szigoruan ezt mormogta agában:

Ha most is hazud i fog, megfojtom ...

— Ilthon van a gazdád, hé? szólott kissé népiesen ahhoz a cseledleanyhoz, aki a lonyhában a kávésedényt mosogotta.

— Igenis, a nagyságos ur odabenn van.

Az én pénzemért ugyan nem lesz többé nagyságos ur! kiáltotta a felbőszült Sárkány és mérgesen benyitott a szobába.

Az ablakban egy pápaszemes emberke állott, aki vállán egy vibartépett télikabátal — komolyan azon igyekezett, hogy egy vékony tü fokába cernát fűzzön. A pápaszemes ember, megpillantván a művészt, lázasan lecsapta a téli kabátot.

— Egek, álmodom-e vagy ébren vagyok? deklamálta szabadon a klasszikusoktól. Gyorsan teát, szorbátet, kávét, — mindent, amit csak terem a nagy szultán birodalma. Szegény házamban még nem volt ilyen ünnep, miot ma, mikor a magyar Alma Tademat a hajlekomban tiszteltem... Hé, ahányan vagytok, annyifelé fussatok...

Beer ur maga is magánkivül futott föl s alá a szobában, de Sárkány legendás hidegséggel állt a bibliai zürzavarban.

talmát, befolyásának és szónoklatainak félelmes erejét és ennyi idő alatt szaporodott föl az illetékeinek hátraléka 48,000 koronára. A vét-kes mulasztás méltán hívja ki a megtorlást.

Annak a hírnek hatása alatt, hogy a javadalmi hivatal ellen fegyelmi vizsgálatot rendelnek el, föltűnően izgatott magaviseletet tanúsított Nyiri Bálint, a javadalmi hivatal öreg igazgatója. A szánalomraméltó öregemberen nagyfokú izgatottság vett erőt, amikor tudomására jutott, hogy ellene és a javadalmi hivatal összes tisztviselői ellen fegyelmi vizsgálatot rendelnek el a Lusztig-ügy miatt. Hangosan monológizált és folyton Lusztigot emlegette. Sajátságos magaviselete miatt hivatalnoktársai már azt hitték fölöle, hogy elméje megzavarodott, sőt a városban egészen határozottan beszélték, hogy Nyiri Bálint megőrült. A szóbeszédre az is okot szolgáltatott, hogy a közbeszülésben a fő öreg hivatalnok az izgalom következtében beteg lett. Szélhűdés érte. Az idején alkalmazott orvosi beavatkozás szerencsére megmentette s ma már jobban van. Utólagos kéremére fölmentették állásától és a polgármester Kertész Ferenc vámfelügyelőt rendelte ki helyetteséül.

Balogh Károly tanácsnok a javadalmi hivatal mulasztására vonatkozóan ezeket mondotta tudósítónknak:

— Mulasztás kétségtelen történt, de ez csak vétség jellegű. A mulasztás az egész hivatalt terheli.

MULATSÁGOK.

(=) A „Gutenberg“ dalkör hangversenye Disztigvált és állandóan nagy közönség gyönyörködik a „Gutenberg“-dalkör magas színvonalon álló hangversenyein. Az aradiak már szinte megszokták, hogy ez a dalkör mindig valami újat, művésziesen meglepő produkáljon. Várakozása teljesül. Holnap kerül bemutatásra Zinner Viktor karnagy szakavatott vezénylete mellett, mindama szám, a melylyel ez a kitűnően összetanult, pompásan vezetett dalkör az országos munkás-dalárdák hangversenyén Budapesten a pálmáért fog küzdeni. Az ujaradi báró Nopcsa-féle „Tündérváros“ gyönyörű helyiségében megtartandó hangverseny műsora a következő:

1. a) Zoltay M.: *Jelige*; — b) Weinzi: *Dalavatás*. — 2. Hoppé: *Csillagos az éjjel nagyon*... (Népdalgyűjtemény) — 3. Lányi E.: *A mi dalunk*. (A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegylete által kiírt pályamű) — 4. a) Hoppé: *Magyar dalcsokor*; — b) Fráter L.: *Ez a kis lány*... — 5. Ziegler B.: *Eji hangok*. (Serenád) — 6. Fráter L.: *Száz száll gyertyát*... (Népdalgyűjtemény) — 7.

— Hagyjá a szörböt. a teát, mondta félelmetes lassúsággal... és né lánta a nagy szultán birodalmát. Itt egészen más dologról van szó; arról az egyetlen egy dologról: kifizeti-e most azt az ötszáz pengőt, amit tegnap estére megígért?

Beer ur megbotránkozva emelte ég felé karjait.

— Hogy kifizetem? Mutasson nekem egy Beert a világtörténetben, aki nem tartotta be amit valakinek megígért! A Beerek meghalnak, sőt kerékbe töretik magukat, de ígértiket még a vérpadon is megtartják.

— Hát kifizeti?

— Tiltakozom még az ellen is, hogy ilyen kérdést intézzem hozzá.

— Lássuk hát!

Beer hercegi gráciával nyújtott át vendégének egy kubahívart, helyet mutatott neki az egyik nádszéken, majd könnyeden így szólott:

— A pénz hiánytalanul megvan, v gyis — ami egyre megy; — annyi, mintha itt volna a zsebünkben. Mindössze egy negyedórát van szó, ez az idő még talán önnek sem sok, ugy-e, vén kujon? Mire ezt a szívolát végig szivta, itt lesz a Tárnoky gróf komoranykja.

— A zászlósurról beszél? — kérdezte Sárkány elámulva.

— Ugy van róla, a király-felsője feköcsimesteréről... Kétezer forintot fog ideküldeni a komornyikjával, mert éppen ennyi az a pénz, amivel ő excellenciáját kíségettem.

— Ön kíségette Tárnoky grófot? — szólott a festő megdöbbenve.

Thern: *Vigan társak*. (Bordal.) — 8. Rouget de L'Isle: *Proletár-Hymnus*.

A hangversenyen közreműködik a 33-ik gyalogezred teljes zenekara is. — Belépő-díj (személyenként) 40 fillér. A dalkör pártolótárgjai belépő-díjat nem fizetnek. — Kezdeté d. u. 8 órakor. — Műsort a rendezőség teljesen díjtalanul oszt ki.

Lukács László kihallgatása.

Dön'és a jövő héten. — A Lukács-kabinet.

Távirati tudósítás.

Arad, június 26.

A mai napnak nevezetes eseménye volt Lukács Lászlónak királyi kihallgatása. Lukács igen hosszú audienciáján a felségnek újból régi kibontakozási tervét ajánlotta, amely szerint függetlenségi kormány néhány 67-es pártönkivüli politikussal kebelében megalkotná az általános választói jogot, a függő kérdéseket pedig az új parlament döntésére bízna. A király a kiszivárgott hírek szerint részletesen referáltatott magának Lukács akeiójáról és kérte Lukácsot, maradjon Bécsben, ahol a holnap délelőtt folyamán újabb kihallgatáson fogadja.

A király tehát jövő héten dönteni fog a magyar válság ügyében. Elő-terben megint Lukács terve áll, melynek keresztülvitele most Kossuth Ferentől és pártjától függ. Kossuth a jövő hét első napjaiban, valószínűleg hétfőn királyi kihallgatáson jelenik meg és ezen dől el, hogy vállal-e a függetlenségi párt Lukács terve alapján kormányt.

A mai nap jelentős eseményeiről itt következik részletes tudósításunk:

Lukács László kihallgatása.

Lukács László, mint megirtuk, tegnap meghívót kapott kihallgatásra a királyhoz. Este 10 órakor utazott el Lukács Budapestről Bécsbe, ahova

ma reggel 6 óra 10 perckor érkezett. Délelőtt szállóbeli lakásán dolgozott és senkit se fogadott. Tizenegy órakor kocsin a Burgba hajtatott és kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás két és egy negyed óra hosszat tartott, mely után Lukács visszatért szállóbeli lakására.

A felség Lukácsnak a válság megoldására vonatkozó javaslatait érdeklődéssel fogadta és kihallgatása végén közölte Lukácsal, hogy elhatározását későbbre halasztja. Kifejezte a felség azt a kívánságát, hogy Lukács további intézkedésig Bécsben maradjon.

A „Neues Wiener Tagblatt“ munkatársának Lukács az audiencia után kijelentette, hogy Bécsből való elutazásának idejét még nem tudja megmondani, de azt hiszi, hogy a király a legközelebbi napokban dönteni fog a magyar válság ügyében. A felség el van tökélve, hogy a válságot a legrövidebb idő alatt megoldja.

A Lukács-kabinet.

Lukács kihallgatása után már megint a legkomolyabb formában napirendre került a Lukács-kormány terve. A N. W. Tagblatt értesülése szerint az események már most nagyon gyors tempóban fognak lejátsszódni és minden valószínűség szerint egy hét alatt kinevezik az új kabinetet. Lukács László oly kabinet-alkitást ajánlott a királynak, melynek élén mint a korona bizalmi embere egy 67-es politikus állana. A királynak még két bizalmi embere foglalna helyet a kormányban. A többi tárca a függetlenségi párté. Ehhez a tervhez meg kell nyerni Kossuth Ferencet és meglehet, hogy ez meg fog történni azon a kihallgatáson, melyen a király Kossuthot a jövő héten, valószínűleg hétfőn, fogadni fogja. Kossuth meghívásáról szolt eddigi hírek koraiak voltak, mert a meghívás csak Lukács mai kihallgatásán lett aktuális.

Egy másik bécsi hír szerint a király olyan kabinetet akar, melynek élén Lukács László állana; a kabinet egyes tagjainak megválasztását a király Lukácsra bizza. Ha nem sikerülne neki a függetlenségi pártot a kabinetbe

— Tegnap délután történt, — folytatta Beer ur feszelten, — hogy éppen sz Ön műterme felé haladtam, zsebemben a kétezer forinttal. Az Andrassy-utí körü d előtt nagy csoportosulás állta el az utamat. Tárnoky gróf mérgesen hadonázott egy csoport rendőr és fiakkerkoesis között. Hiszen olvashatta a reggeli lapokban; a kegyelmes uról, mikor a ligetből befelé jött, egy esirkefogó ellopta a pénzes erszényét. A bugyellárisában huszezer forint volt s a gróf épp dühösen panaszo ta a rendőrnek a súlyos balesetet, mikor engem a gyalogjárón megpillantott. Izgatottan magához intett — hiszen ön tudja, hogy évek óta összeköttetésben állok vele — s bizalmasan így szólt hozzám:

Beer, tudna-e nekem szerezni tíz perc alatt háromezer forintot?

— Mire kell az a kegyelmes urnak?

— Valakinek magunk közt szólva, aszszonyról van szó — ma esti hat órára ígértem, hogy a háromezer pengőt átadom neki. A bankomat most már becsukták, az ismerőseimet pedig aligha találom meg tíz perc alatt. Az illető hölgy 6 óra 40 perckor a Rivierára utazik, ha tehát a pénz nincs a zsebemben egy negyedóra múlva nem tarthatom meg a férfias becsületiszavamat.

— Kegyelmes ur, sugtam előzekenyen, ha egyelőre megelégedhetik kétezer forinttal, annyi éppen itt van a belső zsebemben.

— Kétezer forint is jobb, mint a semmi. Adja hát gyorsan a kétezer forintot.

— Átadtam neki a pénzemet és a gróf

hálásan kezét szorított velem. Ön nem így tett volna a helyemben? Igaz, hogy az Ön pénzt adtam kölcsön, de ön is csak gavallér, mint én... Elvégre olyan embernek adtuk, akinél ezerszer ennyi is föltétlenül biztos. Huszonnégy óra nem a világ, — addig mind a ketten elvárhatunk...

— Beer! szólott a festő meghatottan, — ön most úgy hazudott, mint a vízfolyás. Ha ebből a históriából egy betű igaz, rögtön levágatom a fejemet.

Vén gyermek, — mondta Beer ur fölé nyel, az Isten őrizze attól, hogy a szaván fojjak.

— De ez különben egészen mindegy, — folytatta Sárkány kegyetlenül. Bánom is én Tárnoky grófot, meg a kétezer pengőt, — ha az ötszáz forintomat nem adja át husz perc alatt, úgy megfojtom, mint egy egeret.

— Jó, jó, csak fojtsa meg... Bár a főnyereményem lenne oly biztos, mint hogy az ötszáz forintját megkapja.

Sárkány kitétte az óráját s türelmetlenül dobolni kezdett a ballábal, Beer pedig nyugodtan tovább bajmóldott a tüvel és a cernával. Utóbb varrni kezdte a vihartépett öltönydarabot és a pápaszemén át sunyi pillantásokat vetett az ideges művészre.

— Tudja-e, mondta később megindultan, hogy a mai nap a legszomorubb az életemben? Ma van épp huszonhat esztendeje, hogy a kolera szegény feleségemtől megfosztott.

— Széthámos, — szólott Sárkány megvételéssel, — hiszen sohasem volt felesége...

való belépésre birni, Lukács a függetlenségi párt nélkül is kabinetet fog alakítani.

Fantasztikus tervek.

„A Nap” ma esti száma több, meglehetősen fantasztikus hirt közöl a válságról. Az egyik hír arról szól, hogy a 67-esek és Kossuth Ferenc az önálló bank hiveinek megkerülésével készülnének a válság megoldására. Kossuth — írja meg nem nevezett forrásból A Nap — a király előtti kihallgatáson el fogja mondani, hogy hajlandó kormányt alakítani oly feltételek mellett, melyeket a király megszab és azokkal az emberekkel, akiket a felség óhajt. Pártjával és a közvéleménnyel szemben Kossuth kijelentené, hogy a király az ő jelölésére nevezte ki a kabinetet. Kossuth ezután fajt accompli elé állítja pártját, párttervezleten felveti a bizalmi kérdést és tudtára adja az intranzigenseknek, hogy ha a kormányt nem támogatják, felosztatja a Házat. Ha pedig választásra kerülne a sor, Kossuth a legnagyobb kiméretlenséggel járna el az ellenzék teljes letörésére.

Hasonló, teljesen fantasztikus kabinetlistákat is közöl „A Nap”. Az egyik lista koalíciós kabinetet tervez Kossuth miniszterelnökségével, Wekerle pénzügyministerségével és Andrássy kihagyásával. Legfantasztikusabb ez a lista: Miniszterelnök és belügyminiszter Khuen-Héderváry Károly, pénzügyminiszter Lukács László, igazságügyminiszter Erdélyi Sándor, földmívelési miniszter Feilitzsch Artur, közoktatási m. Berzeviczy Albert, kereskedelmi m. Hieronymi Károly, honvédelmi m. Fabriczius Győző, király személye körüli m. Bánffy Dezső báró, horvát miniszter Tomasics Miklós.

Khuen-Héderváry a helyzetről.

Khuen-Héderváry Károly gróf, akit a korona állítólag a harcias kabinet élére szánt, még mindig várakozási állományban van. Küldetése ugyan egyre inkább háttérbe szorul, de azért saját bevallása szerint még mindig vár. Tegnap este egy politikus a Nemzeti Társaságban kérdést intézett hozzá, hogy mikor szándékozik elutazni. Héderváry gróf erre kijelentette:

— Még néhány napig Budapesten kell maradnom.

— Nem volt? Itt őrzöm most is a házassági levelünket, az az nem... hiszen az is elégett, mikor a fehér-eműs szekrényem kigyuladt. De aki akarja, bármikor megnézheti a sajjószentkovácsi anyakönyvet... A szegény asszony egy őszi estén ágynak dőlt és ötvenkét óra múlva el is hantoltuk a kerepesi temetőben. A másfél éves kis árvám tovább játszott a bábuival, — mintha nem is az anyai szív porladt volna odakünn a rög alatt... Ennek épp huszonhat éve, jó uram s még eddig nem virradt rám olyan forduló, amikor koszorút ne tettem volna a sirhalmára... Most vagyok legelső ízben megakadva, mert a kegyelmes urnak az utolsó krajcáromat is odaadtam. Ha a pénzt nem kapom meg estéig, a mai napon aligha lesz már koszorú a legjobb anya és a legjobb feleség sirhalmán...

Beer ekkor egy könyvet morzsolt szét a zempilláján és ez a könyv a torkába fojtotta Sárkányt azt a gorombaságot, amit épp mondani készült. Zavartan babrált hát a zsebkezdőjével és most már halkabban suttozta:

— Gazember!

Beer utóbb kiköpte szájából a cérnát és melankolikusán fordult a festő felé.

— Van pénze? kérdezte tőle szeliden.

— Nekem? ordította Sárkány megbotránkozva...

— Igen, önnek... Holnapig... kora reggelig, amíg a kegyelmes urhoz elmehetek... Délelőtt ott lesz a pénz a lakásán, az is, meg az ötszáz forint is, amivel tegnap óta tartok... Ha kiségit valamivel, nemcsak velem

Khuen-Héderváry a helyzetről ma így nyilatkozott:

— A kibontakozásra vonatkozólag ma is az a nézetem, amit már kifejtettem. A koalíciót fenn kell tartani. En semmi egyebet nem akarok, mint békét; aktív részt venni a politikában nem kívánok. Felesleges volna akár pártonkívüli, akár más koalíció kívüli politikust a kabinetbe vinni. Ott vannak azok a férfiak, akik már dolgoztak és legjobban ismerik egymást. A bankkérdésnek nem szabad akadályul állani, hiszen az önálló bank nem is olyan közóhaj, mint a választói reform. Az összeülő parlamentnek, mely különben csak az őszi folyamán kezdené meg a tanácskozást, annyi sürgős elintézési valója van, hogy a bankkérdés jó ősziig nem is kerülhetne szóba. Már pedig ha csak egy fél évre is csinálják meg a békét, ez is nagyon sokat ér az országnak. De mindezt én nem sugatom meg a vezetőpolitikuskoknak, ha maguk nem tudják belátni.

Összehívják a Házat?

Váratlanul egy érdekes epizódra kell elkészülve lennünk a válságban. A meglepetést a horvát képviselők tervezik, akik egy állítólagos sérelmi ügyükben össze akarják hívni a képviselőházat. A horvát képviselők ugyanis, mint Zágrábból jelentik, Novoszel Mátyás képviselőnek a minapi bródi bánellenes tüntetés alkalmával történt letartóztatása miatt husz aláírással ellátott kérvényt akarnak benyújtani Justh Gyula házelnöknek a képviselőház sürgős összehívásáért.

Ha a képviselők megvalósítanák szándékukat, a Ház vagy önmagát napolná el minden érdemleges tárgyalás nélkül, vagy királyi kéziratral napolnák el a képviselőház üléseit.

A bankcsoporthoz agítációja.

A bankcsoporthoz akeiójáról, a reverzálist tartalmazó ismert körövényről, egy függetlenségi képviselő ezeket mondta:

— Kossuth Ferencnek az aláírási iver ellen való heves tüntetése azt bizonyítja, hogy igazak azok a híresztelések, melyek arról szóltak,

tesz jót, hanem a meghalt, jó lélek iránt is tiszteletet és kegyeletet tanusít.

— Ember, én adjak önnek pénzt? haragot Sárkány megdöbbenve

— Miért ne? Mindössze egyetlen napról van szó — és az évforduló éjjelén nem álma jeltelenül szegény Ilonkám nyugvóhelye...

Beer ur szeméhez emelte a zsebkezdőjét és görcsös, faldokló zokogásba tört ki. Oly szivettepően zokogott, hogy Sárkány — aki egy percig arra gondolt, hogy arcul üti — önkéntelenül is a belső zsebe felé nyult, ahol a husz forintját őrizte. Egy darabig megütődve nézett maga elé, de aztán haragosan az asztalra dobta a husz forintot.

— Ugyan ne sirjon — mondta sötéten — ki látta, hogy egy felnőtt ember pityereg? Itt a husz forint, vegyen rajta egy tisztességes koszorút...

Beer ur sikertelen kísérleteket tett arra, hogy Sárkányt ke et csókoljon, aztán megtörve dadogta:

Ó látja ott fenn... ő sohasem fogja elfelejteni önnek... Nem az élővel tett jót, hanem a sírban nyugvó halottal...

Sárkány nagyot káromkodott és sietve távozott a Beer ur lakásából. Mig a lépcsőn lefelé haladt, ez dörögte:

— Ahelyett, hogy a tartozását kifizette volna, még az utolsó husz forintomat is kicsalta. Most már aztán elviheti az ördög a jelmezbált.

hogy Kossuth Ferenc új kibontakozási terve, mely már a király előtt fekszik, újból fel akarja támasztani a végelgyengülésben kimúlt koalíciót. Máskülönbem semmi célja sem lett volna Kossuth magatartásának, mert hiszen az aláírók csak azt akarták leszögezni, hogy a függetlenségi párt egységesen áll a harcvonalban és nem hajlandó senkit sem a hatalom polcán megtűrni, csak a függetlenségi párt vezérért. Az aláírásokat csak Kossuth Ferenc állásának megszilárdítására gyűjtötték és nem azért, hogy a vezér elhatározását vagy harc taktikáját befolyásolják. Cs ha ezt tették volna is, eljárásuk jogos lett volna, mert pártkonferencia nem hivattván össze, a párt csak így dokumentálhatja egységes állásfoglalását. Tegnap este a pártkörben többen fel is vetették a kérdést, hogy Kossuth Ferenc miért nem hívja össze azt a párttervezletet, melyet a párt intézőbizottsága összehívandónak mondott s amelynek állást kellett volna foglalni az önálló bank mellett. Sokan erélyes hangon kérdezték, hogy hol van az a manifesztum, melynek megszövegezését az intézőbizottság a párt vezérére bízta.

Az iver eddig a következő képviselők írták alá:

Justh Gyula, Batthyány Tivadar gróf, Helló Lajos, Leszkay Gyula, Babó Mihály, Baloghy Ernő, Ballagi Aladár, Bernáth Béla, Bernáth Zoltán, Botzenhardt János, Beniczky Árpád, Batthyány Zsigmond gróf, Bottlik István, Brázay Zoltán, Buza Barna, Csemez János, Csizmazia Endre, Csontos Andor, Csóthy Géza, Dudits Endre, Duchon Odön, Éber Antal, Egry Béla, Eitner Zsigmond, Fábry Károly, Ferdinándy Béla, Ferenczy Géza, Földes Béla, Fried Lajos, Vertán Endre, Gaál Gaszton, Gothardt Sándor, Gyelnis Gerő, Hermann Ferenc, Hellebronth Géza, Heinrichy Pál, Hódy Gyula, Hoek János, Horthy Béla, Hirtenstein Lajos, Hrabovszky Guidó, Illyés Bálint, Justh János, Korda Andor, Kun Árpád, Kubik Gyula, Kecskeméthy István, Keller István, Kubinyi Márton, Kovács János, Kállay Leopold, Kálosy József, Kállay Tamás, Kardos Samu, Kuszka István, Zichy Miklós, Lányi Mór, Lázár Pál, Lázár Zoárd, Lévai Mihály, Lovász Márton, Lovász Andor, Laehne Hugó, Muzsa Gyula, Máriaassy Mihály, Mérey Lajos, Markos Gyula, Mandorff Géza báró, Malatinszky György, Madarász József, Melczér Géza, Mukics Simon, Müller Károly, Máthé László, Mahler György, Molnár Ákos, Nagy Barna, Nagy Dezső, Nagy Sándor, Nadányi Károly, Nemess Bertalan, Németh Imre, Papp Elek, Petrogalli Oszkár, Pleininger Ferenc, Putnoky Mór, Preszly Elemér, Rátkay László, Rajk Aladár, Reök Iván, Sümegi Vilmos, Szász Zsombor, Szász József, Szentiványi Gábor, Szemere Huba, Szentkirályi Zoltán, Szabó Károly, Szokoly Tamás, Szunyogh Mihály, Thaly László, Teleki Arvéd gróf, Tolnai Lajos, Tutsek Sándor, Ujházy Iván, Várady Károly, Várady Imre, Véber János, Veresmarthy Miklós, Világhy Gyula, Visontai Soma, Zakariás János.

A lemondó főispánok.

Politikai körökben ma nagy érdeklődéssel tárgyalták azt a hirt, hogy a negyvennyolcas főispánok nem Andrássynak, a belügyminiszternek, hanem Kossuth Ferencnek jelentették be a lemondásukat.

A főispánok legnagyobb része Kossuth Ferencnél jelentkezett és bejelentette, hogy lemond állásáról. Az alkotmánypártban és a néppártban nagy fölháborodással beszéltek a 48-as főispánok eljárásáról.

— Belügyminisztert így nem mellőzték még — mondogatják elkeseredve, — de majd visszaadjuk a kölcsönt a függetlenségi pártnak, ha kormányra kerül.

Ma egyébként Hertelendy Ferenc főrendiházi tag Temesmegye és Temesvár szabad királyi város főispánja is benyújtotta lemondását. A főispánhoz, aki ezidőszent zalamegyei birtokán tartózkodik, a vármegye több tisztviselője Ferenczy Sándor alispán vezetésével vasárnap el fog látogatni.

Négyülések az önálló bankért.

Szappanos István vezetésével ma az összes balpárti képviselők Csikszentmártonba utaztak, ahol Nagy György holnapi beszámolóján valamennyien résztvesznek.

Kondoroson holnap az önálló bank mellett nagy népgyűlés lesz, amelyen Fábry Károly országos képviselő fogja ismertetni az önálló bank ügyét.

Kossuth a királynál

Éjjel jelenti tudósítónk: A politikai események természetesen a Lukács-féle kihallgatás körül összpontosultak a mai napon. Mint késő éjjel táviratozzák Bécsből, a király holnap délelőtt újabb kihallgatáson fogadja Lukácsot. Valószínű, hogy Lukács már mint homo regius fog vizsgatárni és ő felsége Lukács ajánlatára sürgősen Bécsbe hivatja Kossuth Ferencet. Lukács holnap délután utazik vissza Budapestre.

A függetlenségi pártkör

Éjjel jelenti tudósítónk: A függetlenségi pártkörben ma este már nagy nyugalommal beszéltek a helyzetről. Híre járt, hogy Lukács mai kihallgatásán a király hajlandónak mutatkozott arra, hogy a belügyminiszteri tárcát is függetlenségi miniszterrel töltsse be. Csak a pénzügyi és a felség személye körüli miniszteri tárcát töltené be 67-es politikus és pedig az előbbi Lukács László, az utóbbi Zichy János gróf. Ezek a hírek azonban egyelőre nem nyertek megerősítést, csak kombinációk.

A délután folyamán egy küldöttség kereste fel Kossuth Ferencet, a melynek tagjai voltak: Földes Béla, Kemény Arpád báró, Kubik Gyula, Leszkai Gyula, Mérey Lajos és Teleky Arvéd gróf. Teleky gróf Kossuth Ferencnek mint a párt vezérének átadta az aláírási ívet, hangoztatva, hogy az aláírási ívvel a párt nemcsak hogy nem akart demonstrálni Kossuth ellen, sőt ellenkezőleg a párt egységét akarta kidomborítani a vezér álláspontjával. Csodálkozásának adott kifejezést, hogy a lapok úgy tüntették fel, mintha az aláírás Kossuth ellen történt volna.

Kossuth válaszában azt mondta, hogy a helyzetre való tekintettel kerülni kell mindent, ami a párt egységének felrobbantására szolgál. Másképen az ő vezetése lehetetlenné válik.

TANÜGY.

(—) Meghívás. Az aradvárosi kereskedő tanonciskolában az évről vizsgálatok június hó 27-én a polgári fiúiskola disztermében reggel 8 órakor kezdődnek, melyekre az iskola felügyelő bizottságának tagjait, valamint az érdeklődő közönséget meghívja az igazgatóság.

(—) Az ujaradi népiskolában az évről vizsgálatok 25-én fejeződtek be. A vizsgálatokon jelenlevők kétségtelen meggyőződést szereztek arról, hogy ezen tulnyomólag német anyanyelvű tanulókból álló iskola a magyarosítás és az általános ismeretek tanítása körül fényes eredményt ért el. A vizsgálatok öt napján a zárda-iskolában kiadott női kézimunkákat nagy számu közönség tekintette meg, mindnyájan a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak azokról. A várakozást felülmúló fényes taneredményért a község közönsége elismeréssel adózott a tan-testületnek.

(—) Vidéki szülők figyelmébe. Miután az aradi felsőbb leányiskolának internátusa nincsen, felhívjuk a vidéki szülők figyelmét arra a kedvező körülményre, hogy özv. Sráby Pálné,

Turehányi Gizella, az állami felsőbb leányiskola tanítónője (Hasszinger utca 5.) a leg gondosabb családi nevelést és ellátást elvállalja. Az ellátási díj egész évre 700 korona. Zongora tanítást is vállal. 2483

Bohémek javulása.

Az artisták világából.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 26.

Budapestünk, Európa falurossza, kezd józannodni. Magabátér, gondol a jövőre s elhagyogítja régi szokásait; a dinom-dánomot, a hejehuját s most kezdődik a szánom-bánom.

Természetes, hogy a mulatók, az éjjeli Budapest élete se vonhatta ki magát a tisztulási folyamat alól. A jókedvet ugyanis megölték ezek a borbélyos, lelki miazmákat terjesztő vállalatok, amelyekből lelket ölt főfájással s üres zsebekkel kerültek ki a „vendég”. A jókedv az artistákban volt s a mi előadás után következett, az a fosztogatás és itatás, amelyre a mulatók főnökei kényszerítették a tagokat, különösen a nőket. Így támadt hírhedt neve Budapestnek s a könnyelmű fiúk dologtalan serege ezekben a mulatókban lelte erkölcsi halálát.

A mulatók artistáinak ez az állapot már rég nem tetszett s a nagy tisztulás megindulásával egyidejűleg gondolkozni kezdtek arról, hogy a testületi szellem fejlesztésével az artisták felszabadtatását keresztülviszik. Ez a nagy szociális gondolat Rott Sándort a Magyar Artistaegetesület megalakítására vezette, ahova eleinte félve léptek be a nagyrészt idegen artisták, később pedig — a zugigazgatók által bujogatva — ellene fordultak az egyesületnek és céljának. A jóra való igazgatók, kik maguk is mintaszerű családi és társadalmi életet élnek: Waldmann Imre, a Fővárosi Orfeum igazgatója, Keleti Lajos, a Folies Caprice tulajdonosa, Bálint Dezső, a Royal Orfeum, az Intim-színház tulajdonosa, Wertheimer Lajos s még eppáran maguk is közreműködtek abban, hogy az artistaegyesület megerősödjék s a policialis kezelés alól kiszabadulva, igazi feladatának visszaadhassa a mulatók ügyes és tálalékony népességét.

Az artistaság feladata ugyanis nem az, a mi nek a lezajlott idők után hiszi a közönség. Rövid lélekzetű mulattatás, a testi ügyességnek, az előadó, beszélő s éneklő, tánc vagy utánpótlás képességnek érvényesítése zene mellett, vagy tréfás trükkök kíséretében. A mulattatás. De nem a mulatás. A gyomrát, éjszakáját egyetlen artista sem köteles odaadni azért a 6-10-20 koronáért, a melyet valamely mulattatványáért kap. S a mely artista úgy szerződik, hogy a színpadról meghódított közönséget előadás után is mulattatja borfogyasztás mellett, az nem artista, hanem az üzlet vendégszállító, vendégfogó és kerítő alkalmazottja. Már mulik az idő, a mikor az artista senki fia, csavargó, züllött fráter volt. Kiváló művészi képességek találtak helyet a bretilin, a mint Párisban nincs is különbség artista és színész között. Színházak és mulatók igazgatói egye-sű letben vannak. Mert ott tóket képviselnek a mulatók, nálunk azonban csak a színházakba fektettek tóket a városok és a magánosok, a mulatók „igazgatói” közül a legtöbbnek az a tókéje, a mi rajta van, és mégis pénzzel megy ki vállalatából. Ez az artista k zsírja és kizsárolása, ezért helyes az artistaegyesület azon kívánsága, hogy az „igazgató” kanciót tegyen. Akkor nem lephet meg a tagok fizetésével.

Az artistaélet ma már nem a régi, családtalan, züllött. Rott Sándor családi élete, Baumann Károly nagy szép gyermeke. Gerő József két fia a családiaság példái. Vége a hitnek, hogy a kő artista, az csavargó. A mulatók műsora is javul, művészi vonalra törekszik s az erkölcselenség szájhósei, a kéjirók lassan kiszorúlnak a mulatókból is. A nőket pedig fegyelmelik. A minap löktek ki az egyletből

egy kicsi, két kicsi. 'rom kicsi nőt, ahogy az ope-rettben éneklük. A többiek is érhetnek belőle.

Még sok a baj, még nincs szabályrendelet, hogy az artista-egylet kezébe vehesse s erőteljesen keresztülvihesse jó szándékait. Nemsokára megkapják — Boda Dezső közbenjárására s azt hisszük, kezdeményezésére — a jogot.

Akkor aztán, Rott Sándor ur, kis ember, elő a nagy bottal. Csak oda, ahol legtöbb a szemét.

Színész sztrájk egy kabaréban.

Botrány a nyílt színpadon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 26.

A nagyváradi Zöldfa-szállodában működő Royal-Cabaretben — mint tudósítónk jelenti — tegnap este szokatlan incidens történt, amely kínos feltűnést okozott nemcsak a kulisszák mögött, hanem a közönség sorában is. A kabaré műsorát tudvalevőleg rendesen valamilyen egyfelvonásos darabbal vezetik be. Tegnap is úgy történt. A „Nagyságák” című bohózatot játszották, amelyben négy szereplőnek van dolga; még pedig igen könnyű dolga, mert a darab instrukciója szerint beszélhetnek, élcelődhetnek, amennyit akarnak. A darab már vége felé járt, amikor az egyik szereplő, Boros Géza felugrott ülőhelyéből és kiabálni kezdett:

— Kérem, így nem lehet játszani! Eresszék le a függőnyt! Eresszék le a függőnyt!

A közönség hirtelenében ezt is jól sikerült tréfának tartotta, mert kacagni kezdett a színész rögtönzésén. A rögtönzésnek azonban az lett a vége, hogy a függőnyt csakugyan leeresztették. A publikum erre találgatni kezdte, hogy vajon vége van-e a darabnak? Találgatásából egy újabb jelenet zavarta meg. A színpadról zavaros hangok, tört szavak, veszekedés lármája hangzott s a következő pillanatban a függőny előtt megjelent az egyik női szereplő, a fess Batori Elza:

— Kérem, ne méltóztassanak haragudni, de a darab félbemarad! A kollegánk megőrült.

Képzeltető izgalom támadt erre a kijelentésre a közönség soraiban. A beavatottak azonban rögtön sejtették, hogy itt nem hirtelen örületről van szó, hanem egy csunya színpadi trükkről, amit még Kerelő-Szent-Pálon sem engedhet meg magának valaki, annál kevésbé a nagyváradi közönség előtt. A szereplő színész, aki az előadást félbeszakította, tényleg nem örült meg, hanem egyszerűen botlást követett el a jóízű ellen. Kemény Ignác t. al kapitány, az inspekción rendőrtisztviselő nyomában a színpadra sietett s hamarosan megállapította az eset valódi történetét. Ez pedig a következő:

A kabaréban működő színtársulati tagok, vagyis azok, akik színész-igazolvánnyal játszanak, a mulató tulajdonosával bizonyos okból összeütközésbe jutottak, amelynek az lett a következménye, hogy a tulajdonos a társulat eme kiegészítő részének július elsejére felmondott. A színészek a felmondást tudomásul vették, azonban ugylátszik, bosszúra gondoltak, mert a felmondást követő napon már amerikaizni kezdtek. Valóságos sztrájkot kezdtek, a mi abban állott, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel akadályokat akartak gördíteni az előadások és az egész társulat működése elé. Új szerepeket nem akartak tanulni, új darabokat nem játszottak s amit játszottak is, nem volt benne köszönet. Az utolsó napokban már olyan előadásokat produkáltak, hogy a közö-

ség nyíltan zugolódni kezdett, a tulajdonos pedig egyre jobban várta a július elsejét.

A passzív rezisztencia tegnap este aztán a végletekig ment, sőt a megengedett határon is túl, mert a szereplők egyike nyilvánosan botrányt inszcenirozott. Kemény t. alkapitány a már leirt jelenet után rögtön a színpadra sietett és megkérdezte a színészt, hogy mi volt a botrányos viselkedés oka.

— Nevettek a partnereim! — felelt Boros Géza.

— És ez elég ok volt az előadás nyilvános megakasztására? — kérdezte a kapitány.

— Nekem igen! — felelt az ingerült színész.

A t. alkapitány erre felírta a színészek neveit és kijelentette, hogy kihágási följelentést tesz ellenük nyilvános botrány okozásáért. Egyidejűleg tudomásul vette a színésznép azon kijelentését is, hogy nem azonosítják magukat Boros Géza viselkedésével.

A kabaret közönsége természetesen sokáig tárgyalt a botrányos jelenetet. Egy hírlapíró a botrány oka felől megkérdezte az egyik szereplő művésznőt, Antal Erzsit, aki a következőket mondta:

— Igazán nem értjük, mi lelte a kollegánkat s az első pillanatban azt hittük, megőrült s azért jelentette a kolleganém, Batori Elza a közönségnek ezt a hirt. Annyit mondhatok, hogy mi — a nők — nem osztjuk az ő eljárását és nem is helyeseljük.

Gladys esárdást táncol.

Magyarul tanul.

Távirati tudósítás.

Arad, június 26

A „New-York World“ budapesti tudósítója írja:

Huszonötmillió amerikai leányt vett el New-Yorkból Széchényi László gróf 1908. január havában. Olyan erős akaratot tanusított ez az amerikai leány, mely igaz zseniáltságáról tesz tanubizonyságot, hogy a grófné, aki ezelőtt Vanderbilt Gladys volt, rövid másfél év alatt magyar asszonnyá változott át.

A budapesti magyar lapok egy alkalmat sem mulasztanak el, hogy el ne meséljék, milyen állást vívott ki magának a legmagasabb magyar főúri körökben. Azt mondják, hogy ezen pozíciót nem házasságának és népszerű, esős szép férjének köszönheti, hanem a saját kedves személyiségének és affektáció nélküli méltóságteljes modorának.

A grófné, aki nemrégén tért vissza amerikai rokonainak a látogatásából, egész erélyvel nekilátott a magyar nyelv tanulásának és azt mondják, hogy már elég folyékonyan beszél ezen modern nyelvek legnehezebbikét.

Magától értetődik, hogy a kiejtése még nem tökéletes, de ebben is igen gyorsan halad.

Miután zenélő képessége kitűnő, magától értetődik, hogy a magyar zenét nagyon megkedvelte; a gróf óriás öröme pedig megtanulta új hazája nemzeti táncát, a esárdást táncolni. Ha az ember azt látja, hogy két kis kacsoját miként illeszti a derekához, két cipője magas sarkát miként veri össze, szentül meg van győződve, hogy ereiben nem yankee, hanem legalább is olyan régi és tüzes vér pezseg, mint a Széchényiek ereiben.

Örmezői háztartásukban minden magyar, a főzés, a eselések, csak a főlakáj és a groomok, azaz istállófiúk amerikaiak. Ugyanilyen a háztartás Andrassy-uti palotájukban, azon villaszerű épületben, melyet nemrég vettek Semsey László gróftól. Ezen görög stílusú palota virá-

gos kertben van, két emeletes és előcsarnoka jóniai oszlopokon nyugszik. A szobák azonban sötétek és a szezon elmúltával, ami június hó vége felé történik, a gróf nagyobb átváltoztatásokat csináltat.

Kis leánykájuk mellett egy magyar és egy angol dajka van. Ez utóbbi inkább csak mint felvigyázó.

Egyszóval a grófné olyan jól érzi magát Magyarországon, hogy a férje lemondott arról, hogy Bécsben is házat vegyenek.

A magyar urihölgyek nagyon megszerették a kedves amerikai leányt, elhalmozzák minden lehető szíveséggel, a grófnak pedig gratulálnak, hogy ilyen pompás asszonyt hozott a házhoz.

A fenyegető vá'asz.

Somlay sürgönye.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 26

A múlt héten heves összekoccanás volt egy színész és egy újságíró között. A lapok megírták röviden az esetet. Arról a parázs kis verekedésről beszélünk, a melyet Somlay Arthur, a Nemzeti Színház tagja rögtönzött Lázár Leó újságíró közbejöttével. Elfogultság nélkül konstatálnunk kell, hogy ebben a küzdelemben a nyers erő Somlainak juttatta a pálmát, mert jó kollegákkal szemben a legnagyobb mértékben aktuálissá vált az ugynevezett lepedőben való elvitel.

A lapok, a mint már fentebb említettük, megírták röviden az affért. Röviden néhány sorban, vagyis diszkrétan átsiklottak a dolog felett. Egy újság foglalkozott csupán hosszasan a Somlay-Lázár ügygyel: A Nap. Ez a fürge bulvard lap hosszú lére eresztve színesen regisztrálta, mi történt azon a nevezetes hajnalon a Palermó kávéházban. Ez nem lett volna különben baj. Egy körülmény súlyosította csupán a helyzetet, a cikkíró ugyanis tévedett egy kissé és úgy írta meg a dolgot, hogy nem Lázár, hanem Somlay volt a csata szenvedő alanya. Aki A Nap-ból merítette információját erre az esetre vonatkozólag és véletlenül jó barátja volt Somlaynak, bizonyára kétségbeesetten szaladt a szerencsétlen lakására, hogy még életben találhassa a fiatalon elhunyni készülő drámai hőst. Summa summarum, A Nap véresre verette ebben a közleményben Somlayt Lázárral.

A vérszomjas színész kétségbeesve olvasta az újságcikket. Azután dühvel ugrott fel helyéről s rohant a rendes kávéházába. Egy fél óra múlva már tudta, hogy a cikket Feld Aurél írta, akinek különben a színészethez is van annyi köze, mint az újságíráshoz.

— Tehát Feld Aurél, — mondta Somlay, miközben villogtak a szemei.

Gyorsan kocsit hozatott, a postára hajtattott s a következő klasszikus tartalmu sürgönyt küldte a cikket világrabocsájto szinigazgató-hírlapírónak.

Igen tisztelt Feld ur!

Olvastam cikkét A Napban, a melyben a Palermó-beli afféremet regisztrálta! Csak annyit a megjegyzésem Feld ur, vigyázzon, mert még öntől is kikaphatok.

Somlay.

Ebből a levélből majdnem újabb affér lett, de közben megjött mindkét félnek az esze s Aurél mester meginvitálta Somlayt néhány esti vendégszereplése.

ÉLET

a Nemzeti Társaskörben.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 25.

A régi dicsőség lefoszladozott viharverte falairól, amelyek történelmi eseményeket láttak. Odabent a nagy embereknek csupán az arcképei hirdetik azt a szinte példátlan tekintélyt és hatalmat, amely egy-egy szabadelpárti miniszterelnök kezében az ország félelmetes erejévé duzzadt. Ma csöndesek a tágas termek, az öblös karosszékekben nem Podmaniczky Frigyes, Szilágyi Dezső, Tisza Kálmán diskurál, a nehezen összeveredő tarokkpártiknál hiába keressük a Mikszáth Kálmán kedves alakjait, nincsenek potentátok. Csak egyszerű emberek, magánpolitikusok, akiknek egyike-másika bizakodó kedvvel tekint a válság fordulatai felé. Sokáig nem volt aktuális a Dorottya-utcai ódon épület. Egykedvűen mentek el mellette a dolguk után futó pestiek: már az emlékezés mecse is mintha kialudt volna. Néhány nap óta azonban lobot vet a pislá láng, kezd már rávilágítani alakokra, dolgokra, de ki tudja nem oltja-e el a szelid fényt egy még méhében hanykolódó, távolról sem sejtett zivatar? . . .

Lukács László királyi megbízatása óta friss színek költöztek a hajdan fényes Lloyd-klubba. A Társaskör tagjai kezdenek buzgóban eljárógatni s mióta Khuen-Héderváry is megjelent, szinte úgy tetszik, Tisza István egész táborokara együtt van. Csakhogy éppen maga a vezér, a kemény csontu geszti nagyur hiányzik. Lukács László egy hét óta minden napos vendége a klubnak. Dél előtt féltizenegy órakor jelenik meg pontosan, elolvassa az újságokat, majd félrevonul tárgyalni gróf Serényi Bélával, a volt kereskedelmi államtitkárral, aki most az Atlantica tengerhajózási társaság elnöke. Dániel Gábor, a Ház volt alelnöke és az ősz szakállu Sréter Alfréd, akit olyan sokszor itattak vízzel az obstrukciós oroszlanok, csöndesen összebújnak. Báro Fejérváry Imre, a volt baranyamegyei főispán is sűrűn ellátogat a körbe. Az egyik szolga különösen büszke erre a vendégre. Ha megkérdezik, hogy ki van bennt, ragyogó szemmel vágja ki:

— Báro Fejérváry!

— Nono, nem a Géza excellenciás ur, hanem az Imre méltóságos ur, igazítja ki a másik szolga. Az urak még rosszat gondolnak. Az öreg ur nem is tag.

Az urak tudniillik újságírók, akiket most ide szólít a kötelesség. Magában véve a riport sulypontjának idebillenése is a mellett tanuskodik, hogy a Nemzeti Társaskör néhány napra kibontakozott a szürkeségből. A sajtó első sorban Lukács László lépteit lesi. Kémlélik, hova megy, kivel beszél. Gummikerekű kocsiját egész konfliktábor követi. Lehet apró, de érdekes megfigyeléseket tenni. A rendőrök már szalutálnak, ha Lukács fogata megjelenik. A klub Dorottya-utcai kapujában áll egy öreg hordár, akinek markát sűrűn verte a forint, mikor a liberálisok voltak nyeregben. Csillogó szemmel, reménykedve nézi most a régi excellenciások fölvonulását. Mélyen hajlong előttük, s Lukács is, Khuen-Héderváry is mosolyogva emelik meg a kalapjukat. A hordár köré emberek gyűlnek, járókelők és a szomszédos üzletek alkalmazottjai, akiknek buzgón magyarózza az öreg, mi lesz, hogyan oldják meg a válságot és főleg, hogy kit nevez ki „Seine Majesté” miniszternek. Az ő tippjeit természetesen a szép emlékek forrása táplálja.

Kedves epizódja volt Lukács László missziójának a szerdai kocsikázás. A homo regius.

feleségével, egy gyönyörű szép szőke asszonnyal együtt akart eltávozni Nagy János-utcai lakásáról. A kegyelmes asszony szobaleánya hatalmas kalapkatulyát tett a kocsikabjára Lukácsnak nem tetszett a dolog.

— A Nemzeti Társaskörbe megyek, oda csak nem vihetek magammal skatulyát!

A felesége elmosolyodott, lehívatta a szobaleányt és visszavitette a dobozt. Akik Lukács Lászlót közelebről ismerik, azt mondják, hogy a felesége ambicionálja a szereplését. A feltűnően szép asszony, aki első férjének, királdi Herz Zsigmondnak halála után lett a volt pénzügyminiszter felesége, mindenáron miniszterelnökké akar lenni. És Lukács, aki küönbep is udvarias ember, hogyne deferálna az életpárjának. Persze nem a kegyelmes asszony kedve dönti el a kérdést. Előbb még beleszól a politika, ez a félelmetes szörnyeteg, amely nem ismeri a szalonetikett szabályait. Bár a finom asszonyi kezek nyoma rendszerint rajta van ő felsége a Válság munkaasztalán.

A nyári színház szezonja.

Szendrey nagy művész programja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 26.

Az aradi publikum dédelgetett kedvence a színház. A legnagyobb érdeklődés a színházi események iránt nyilatkozik meg és majdnem olyan érdekes esemény számba megy Gál Gyula hat estén át való vendégszereplése, mint például egy bécsi audienca vagy, hogy ki lesz a kulturtanácsnok. A közönség érdeklődésére való tekintettel több előzékenységet tanusíthatna a színházi iroda a színházi hírek publikálása körül és nem kellene az újságírói leleményességre bízni a színházi érdekességek beszerzését.

Pedig a nyári szezonra bőven ígérkezik színházi gurmendéria. Mindjárt a megnyitás napján Gál Gyula, a Nemzeti Színház nagy művésze részeseit fenomenális művészetében a közönséget. Gál hat estén át lesz az Aréna vendége. Utána a vidám Muzsa két kiváló művésze, Vendrey és Tapolczay jönnek vendégszerepelni. Elégséges a darabok címét közölni, melyekben játszanak, hogy fogalmunk legyen arról a nagyszerű műélvezetről, melyet az ő vendégjátékuk ígér. Fellépnek az *Osztrigás Miciben*, a *Naftalin*-ban, *Heltai* pompás bohózatában, eljátszák a *Kutya van a kertben* című bohózatot.

Aztán három napi pauzát tartanak a vendégművészek. Ez a három nap július 5., 6. és 7-ike. Ezekre a napokra kedves örömet szerez az aradi publikumnak Szendrey Mihály, fellépteti az aradiak volt kedvencét, *Felhő* Rózsit. Ezen a három estén a *Varázskeringő*, *Tatárjárás* és *Erdész leány* kerül színre. A kiváló primadonnának mind a három darabban olyan szerepe van, hogy művészetét teljes pompájában ragyogtathatja a neki is kedves aradi publikum előtt. Sorra jönnek aztán *Góth Sándor* és a felesége, a vigszínházból *Kertész* Ella, akik a *Tolvajban*, a *Visszatérés Jeruzsálemből* és *A király*-ban lépnek fel. A Góth-pár vendégszereplése után nagy érdekességü repriz van tervbe véve. Felújítják és pazar diszletekkel kiállítva adják elő *Madách* remekét, *Az ember tragédiájá*-t. Szendrey esupa új diszletet csináltat a darabhoz és a fényes kiállítással is növelni akarja a klasszikus darab sikerét, amelynek rendezéséről sokat fognak beszélni Aradon túl is.

A nagyérdékü repriz után a magyar színművészet legnagyobb élő büszkesége, *Blaha Lujza* vendégjátéka következik. *Blaha Lujza* a *Nagymamá*-ban, a *Helyreasszony*-ban és a *Tót* lányokban játszik.

Ugyanóság a nyári szezonban van tervbe véve *Ternovszky Margit*nak, *Komlóssy Emmán*ak és

*Hegedűs Gyulán*ak vendégszereplése. Az újdonságok közül említést érdemel *Lupén Arzén*, a híres detektiv dráma és egy helyi szerző bohózata. Az utóbbi bemutató érdekességét növeli, hogy a szerző a premiér utánig ismeretlen óhajt maradni. Hja, nem lehet tudni?

A fent elmondottakból következőleg, az idei nyári szezon a legélvezetesebbnek és művészileg is értékesnek ígérkezik és Szendrey Mihály ezzel a programmal bizton számíthat a közönség legnagyobb érdeklődésére.

Augusztia főhercegnő tolvaja.

Meglopták, míg jótékonykodott

Távíratí tudósítás.

Arad, június 26

Augusztia főhercegasszonynak, mint fővárosi tudósítónk jelenti, tegnap érdekes esete volt.

A fenséges asszony tudvalevőleg időről-időre egy nemes sportot üz. A védnöksége alatt álló jótékony egyesületektől ugyanis elkéri azoknak a szegényeknek a címét, akik jobb társadalmi és anyagi helyzetben voltak valamikor és nyíltan nem kérhetnek alamizsnát. Nagy titokban, amikor senki sem sejtí, megjelen órangyalként a hercegasszony és közvetlen tapasztalat után intézkedik a szűkölködő segítéséről.

Automobilján tegnap délután a külső Kezrepi-ut felé robogott Augusztia királyi hercegnő. Az ötös szám előtt megállt az automobil, frissen leszállt róla ő fensége és bement egy lakásba. És míg ő bent vigasztalta a szerencsétleneket, addig a sofförje odakint nagyokat bámult a szép nyári kék ég felé. *Csepelka* Etel 40 esztendő s napszámosnő azonban, aki már hetek óta nem evett meleget, „bünt” követett el. Üres gyomorral arra járt éppen és megpillantotta a gépkocsin a drága lábtakarót. Az alkalom nagyon kínálkozott és erősebb volt benne az éhség érzete, mint a bűnnek tudata. Fogta a finom lábtakarót, kihuzta és futott vele egy közeli boltba, hogy pénzre váltsa.

Közben kijött a főhercegnő és elhelyezkedett a kocsiban.

— Hol a lábtakaróm? — kérdezte kellenül a sofförjétől.

A sofför megijedt, mert a takaró valóban eltűnt. Sehol nem volt, sem az ülések alatt, sem az ülésekben, sem az ülések fölött. Közben egy kis csödület is támadt az automobil körül és a körülállók közül valamelyik megjegyezte, hogy látott a keleti pályaudvar felé menni egy munkásasszonyt, egy nagyon elegáns pléddel a kezében.

Az inas futott hamar abban az irányban és csakugyan egy pálinkás boltban ráakadt az asszonyra, aki már alkudozott a boltossal, amikor lefűlelték.

A főhercegasszony, akinek az esetről a rendőr is jelentést tett, arra kérte a rendőrséget, hogy ne csukják le a szerencsétlen nőt. Ezt a kívánságát teljesítették is. Az asszonyt csak előállították, azután hazamehetett — koplalni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ujabb pör *Sulkovszky hercegnő* ellen. Az aradi ipar- és népbank ma harminchatezer korona erejéig pört indított *Szalay Károly* dr. ügyvéd útján *Sulkovszky Ida* hercegné és *Sulkovszky Ida* hercegnő ellen. *Sulkovszky Ida* hercegnő ellen tudvalevőleg ideiglenes gondnokság van elrendelve és így őt a perben az ügygondnoka fogja képviselni.

Siegel Elza szerelmese.

*

Arad, június 26

Amerika readkivüli izgalmaakra éhes tömegei egy új szenzációt szürcsölgetnek mostanában. Igazi nagy szenzáció ez, tele szenvedélyvel, vérrel, szerelemmel és érzékiséggel és száz meg száz hozzátapadó apró érdekességgel. Egy német leány, aki áhitatos szívvél téríteni ment kínaiakat, *beleszeretett az egyik sárga eretnekbe*. És következett aztán a nagy dráma: szerelmes éjszakák, feltékony dühök, forró, fölcsapó mámorok és vér és összeomlás. Amerika pedig lázasan tapad az új izgalmaakra és habzsolja a dráma minden napi részletét. És fölháborodik a kínai gazdaságon, ezerszeres bűnnek látja a kínai bűnet és még mérgeesebb, még keserűbb lesz a jankeek és a sárgák harca.

Ez a nagy atavizmus, amely évtizedek óta vájja az ürt amerikaiak és kínaiak között, csakugyan érdekes világításban jelenik meg ennek az új boulevard-szenzációnak a kapcsán. A Siegel Elza esete fölkavarta a fölszín alatt uszó sok piszkot, földobott sok olyan ténnyt, amelyekről azelőtt a társadalomnak sejtelve sem volt, de amelyek nélkül nem lehet igazán meglátni ezt a nagy verekedést. És ezek a tények olyan ellentéteket tesznek megérthetőkké, a melyek előtt nemrégiben még tanácstalanul állottak a mai társadalmi bölcsek.

A férfiak a megélhetésért való nagy harcban találták szembe magukat a kínaiakkal. A sárga munkás olcsóbb volt, kevesebb kellett neki élelemre és olcsóbban dolgozott. A kínai munkás megélt a maga rizskásájából, az amerikai munkásnak ez nem elég. Több kell neki élelemre, magasabb a standardja. A szükségletei nagyobbak, kevesebb a géptermészet bennük, mint a kínai kuliban. És a kuli munkát jobban bíró is, mint a yankee. A munka testi fáradalmaival szemben állóbb a teste. És ezért az amerikai munkásnak a bérét lenyomta a kínai iavázio. A kenyérét elvette. Dolgoztatta és éhezettette. És ezért gyűlöli az amerikai munkás a kínait. És ezért van fehér-sárga harc Amerikában.

De ez az egész kenyérharc nem az asszonyok dolga. Az asszony nem konkurrál a kinaival. Nem tudja átézni a férfinak a gyűlöletét. Nem tudja látni a sárgában az ellenséget. Csak az idegen fajt látja, ez pedig nem ellenséges, gyűlöletes érzést kelt benne. Az idegen faj érdekli, vonzza. Az érzéki vágyai különös erővel jelentkeznek benne a sárga férfivel szemben. Fölebred benne a szerelmes asszony, akit a vágya az új, a különös felé kerget. A különös férfi felé, a sárga férfi felé. És izgatja őt, pezsdíti, forralja a vérét az a gondolat, hogy sárga férfi karjai között élvezze az asszonyiságát. Mit törődik ő a férfiak bolondságával. Benne hatalmasabb ösztön dolgozik, ő maga: az asszony. Őt nagyobb vágyakozás kergeti: a nemek vágyakozása. És az előtte nagyszerű, csodálatos misztikum, a férfi, még egyszerűbb, még csodálatosabb lesz. Más fajtájú férfi. Sárga ember. És amikor téríteni megy a kínaiak közé, akkor tulajdonképpen ennek az új, izgató talánynak a megoldása kergeti őt.

Mindez pedig világossá vált Amerika legujabb szenzációja után. És most már meg tudjuk érteni, hogy amíg az amerikai férfi dühöngve tájékozik a sárga faj ellen, addig az asszonya csókkal és mámoros öleléssel köszönti az ő nagy külön szenzációját: a sárga férfit.

CSÖDÖT KÉRTEK a halmági birtok ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 26.

A sok viszontagságra jutott nagyhalmági birtok fölött újra a csőd lebeg. Az egykori Schweiger-birtokot, a melynek tulajdonosa tudvalevően tönkre ment, az új gazdák se tudták fölvirágoztatni, s ha hamarosan tul nem adnak rajta, a birtok a tulajdonos cég egyéb vagyonával csőd alá kerül.

A nagyhalmági birtok ez idő szerinti tulajdonosa a Magyar bánya részvénytársaság, Dobsina cég, a melynek részvényesei Meisels Samu fővárosi vállalkozó, gróf Csáky Lajos és gróf Csáky György birtokosok. A cég tulajdonában van egy dobsinai bányavállalat is.

A részvénytársaság, mely a Meisels és társai betéti cégből alakult át, már alakulása óta sok zavaró momentummal küzdött és folyton újabb és újabb kísérleteket tett pozíciójának megszilárdítására. Ezek a kísérletek azonban nem vezettek eredményre és a társaság viszonyai annyira megrendültek, hogy most, amint a M. K. L. írja, két legnagyobb hitelezője: Dobsina város és Harmatta János csődöt kért ellene.

A nagyhalmági birtokot, amelyet körülbelül egy millió korona jelzálogos adósság terhel, a tulajdonosai Lubomirsky Kázmér herceg, krakkói birtokosnak akarják eladni, azonban az alku-tárgyalások még messzi vannak az eredménytől. Ha ez az eladás sikerül, a részvénytársaság megszabadul a krizistól, s ez esetben csupán a dobsinai bányavállalatot tartja meg. Ha az eladásból nem lesz semmi, akkor a csőd elrendelése alig lesz kikerülhető. A nagyhalmági hatalmas erdőbirtok így minden módon gazdát fog cserélni.

Felmentett járásbíró.

Ítélet Sovány dr. bűnpörében.

Távirati tudósítás.

Arad, június 26.

Szatmárról táviratozzák: A gyilkossággal vádolt Sovány Dezső mátiszátkai aljárásbíró ügyének tárgyalását a mai napon folytatta a szatmári büntetőtörvényszék. A mai tárgyalást három orvosszakértő kihallgatásával kezdték. Az orvos-szakértők nyilatkozatai szerint Bordás kéményseprő sebe verekedés közben idegen kéztől eredt szurás lehet. A szurás maga nem volt halálos. A halált infekció folytán beállott hashártyagyulladás okozta. Szabó Zoltán ügyvéd ezután a bizonyítási eljárás befejezését kérte. Az ügyész megtartotta ezután vádbeszédét, amelyben Soványt a büntetőtörvénykönyv 305. §-ának 6. és 7. bekezdése alapján erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértés büntetéseért kérte elítélni. Özvegy Bordásné ügyvédje a vádlottat még Bordás gyermekeinek nevelési költségei címén 16,500 korona erejéig is kérte elítélni. A védőbeszédre délután kerül sor.

Három órakor nyitotta meg az elnök újból a tárgyalást. Kardos Samu dr. védő beszéde után a vádlott megtört hangon emelt szót és ártatlanságát hangoztatta.

A törvényszék félórás tanácskozás után hirdette ki az ítéletet és a büntető törvénykönyv 326. szakaszának 3. pontja alapján a vádlottat felmentette. Az indokolásban a bíróság

kimondotta, hogy Sovány dr. a tettet beszámíthatlan állapotban követte el.

Könnyezve köszönte meg a bíróság ítéletét a felmentett járásbíró. Az ügyész és Bordásné ügyvédje felebbeztek.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: elhelyarákkal: Csizmadia, mint kísérlet. Erődet bonózat Este: Rendes helyarákkal: Romeo és Julia tragédia. Gál Gyula vendég-felleptével.

Hétfő: Föld, színmű. Gál Gyula felleptével.
Kedd: Delután: Robinson Crusoe, színmű. Este: Elnémult barangok, színmű. Gál Gyula felleptével.

Szerda: Vadkacs, színmű. Gál Gyula felleptével.
Csütörtök: A tűzhely, színmű. Bemutató előadás Gál Gyula felleptével.

Péntek: Boszorkányvár, operett. Új tanulással.
Szombat: Kutya van a kertben, bohózat. Tapolczai Dezső és Vendrei Ferenc felleptével.

Vasárnap: Déltűn: Vasgyáros, színmű. Este: Naftalin, bohózat. Tapolczai Dezső és Vendrei Ferenc felleptével.

Hétfő: Varázsköringő, operett. Felhő Rózsi felleptével.
Kedd: Tatárjárás, operett. Felhő Rózsi felleptével.

Szerda: Erdészleány, operett. Felhő Rózsi felleptével.
Csütörtök: Osztrigás Mici, bohózat. Tapolczai Dezső és Vendrei Ferenc felleptével.

Péntek: Osztrigás Mici, bohózat. Tapolczai Dezső és Vendrei Ferenc felleptével.
Szombat: Tolvaj, dráma. Göth Sándor és G. Kertész Ella felleptével.

Vasárnap: Visszatérés Jeruzsálembe, színmű. Göth Sándor és G. Kertész Ella felleptével.
Hétfő: A király, vígjáték. Göth Sándor és G. Kertész Ella felleptével.

* A nyári szinkör megnyitása. Igaz ünnepi jelleget kölcsönzött a nyári szinkör megnyitására Gál Gyulának, a nagyművésznek vendégszereplése. Egyik legkiválóbb szerepében a biborosban lépett fel és szaporította aradi babérainak számát. Alig van valaki, aki ne látta volna Gál Gyulának ezt a mesteri alakítását és éppen ezért érthető, hogy telt nézőtér tapsolt Gál fenomenális Medici biborosának. A többi szereplő a régi jó alakítással járult az est sikeréhez. Az igazgató figyelmét felbivjuk arra a zavaró viselkedésre, melylyel előadás közben a kardaloszok, a színpadi bejárónál szórakozva zavarják a közönség műélvezetét. H. G.

* Az Aradi Zenekonzervatórium évvizsgálói ma vették kezdetüket. Frick József, Szabó Sándor, Pogonyi Karola, Holló Erzsébet, Hanacsek József, Adler Andor, Wittenberger Aurélie, Dürr Augusztina, Mecz Erzsébet, Szvoboda Etelka, Neuman Böske, Kotsis Endre és Siehler Anna gondos és szép játékaival töltötték be a mai műsort, melyen Weichhart Auróra, Müttermüller József és Müttermüller Józsefné tanítványai vettek részt. A művészi színvonalu vizsgát nagy közönség hallgatta végig. A vizsga második napja hétfőn déltűn 5 órakor lesz.

* Jeanne d'Arc ünnepély Orleansban. Az orleansi szűz tiszteletére nagy fényességű ünnepségeket rendeztek az idén Franciaország felszabadításának 450-ik évfordulója alkalmából Orleansban, Jeanne d'Arc szülővárosában. A hőstlkü szűz tiszteletére, akit X. Pius pápa az idén avatott szentté, a polgári és katonai hatóságok jelenlétében az V. hadtest nagy csapatszemlélet rendezett, a katonai csapatok elvonultak Jeanne d'Arc szobra előtt. Az ünnepségen részt vett papság nagy körmenete fejezte be a kegyeletos ünnepet. Erről az érdekes ünnepségről nagyzerű mozgófényképet mutat be vasárnap az Uránia színház, melynek ekkor bemutatóra kerülő új műsora szebbnél szebb mozgófényképekkel szórakoztatja a közönséget. Itt említjük meg, hogy az Uránia színház előadásai július hó 1 től, este fél 7 órakor kezdődnek.

Megrovási kaland.

Nesze neked Bródi Sándor.

Bródi Sándor második virágzásában van. Szinompás és gyönyörűséges írásai a megtisztult erőtlől duzzadnak, a mesterkéletlen verzibusban csillognak. FELJEGYZÉSEK címmel egy fővárosi napilapban értékes egyéniségének legjavát tartalmazó írásokban szól okosan, egy megtisztult látásu bölc ember igazmondásával érdekes napikérdésekhez, eseményekhez.

Irt legutóbb Jäger Mariról és Hódmezővásárhelyről. Megmagyarázta, mint sarjadhatott ki ennek a rengeteg félvárosnak talajából ez az asszonyi állat.

Erre az írásműre ma a következő feleletet kapta egy vásárhelyi laptól:

Pesti hülyeségek.

Utszéli rágalmak városunkról? — Mit jegyez fel Bródi Sándor?

„Vásárhely városa pellengére van állítva. És ki állította pellengére? — Bródi Sándor, a Fehér könyv szerzője, fővárosi író, aki már egyszer eredmény nélkül mellbe lötte magát és nem halt meg.

Bródi — pardon, majd ipszilontal irtam, — egyszer járt Vásárhelyen; egyetlen egyszer, akkor is százakat keresett a méregkeverési bűnpörből. Távirattal, telefonnal, meg a fészkes fene tudja mivel. És most bírálatot mond az egész Vásárhely fölött Jäger Marival kapcsolatban.

Ítélt eleveneket és holtakat. A Messiás tulvilági szerepére vállalkozott ő, aki már majdnem meghalt egyszer. Leszolja a vásárhelyi asszonyokat, lányokat s az egész várost, elnevezvén paraszt Párisnak. S azt mondja, hogy ő „fázott e várostól.“ Ha fázott, hát mi a fenének jött ide; mi nem hívtuk. Különbben ezeket írja többek közt: „Fáztam e várostól, a melynek pedig vastag a levegője a forró homoktól. Alig hogy eltudtam olvasni a boltok cégtábláit és azt, hogy minden harmadik üzlet: halottak kereskedik. A legszebb nevű és legislegelsőbb temetkezési intézetek, mindent és mind többet ígérők. Ugy tetszett nekem akkor, hogy az egész Hódmezővásárhely temetés kedvéért él és csakis erre volt rendezve.

Itt élt és működött Mari néni.“

Bródi szerint Vásárhelyen minden harmadik bolt temetkezési intézet és az asszonyok, azok izé... Nem mondja meg, mik, de sejteti. Ki sejteti? — egy Bródi, az író.

Csak az erre a megjegyzésünk, hogy Bródi ur mellé fogott a pennának. Nekünk nem imponál Pest, se a pesti író. Nekünk megvan a mi külön írásmódunk. Bródiék szerint naivak vagyunk. Lehet, de mi e naivság alatt becsületes írást értünk.

Bővebben, nem kell fejtegetnünk, mi a Bródi rágalmaiban a hülyeség, a gonosz gyanúsítás, a vérlázító könnyelműség, melylyel végig gázol egy színmagyar, kulturálisan fejlődő város vendégszerető és hazafias közönségén.

Felhívjuk és kérjük Jubász Mihály polgármestert és Csáky Lajos dr. főügyészt, hogy a város közönsége nevében a sajtópórt Bródi ur ellen haladéktalanul indítsák meg s tanítsák őt meg móresre és tisztességre.“

Kíváncsian várjuk ennek a világra szóló sajtópernek megindítását, lefolyását és befejeztét.

Az inzultált ügyész.

A szociálista szerkesztő elítélése.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 26.

Az elmúlt héten — mint akkor megirtuk — kinos incidens játszódott le a budapesti esküdtbiróság karzatán. Vargha József dr. ügyész több ügyésztársával benézett egy pillanatra az esküdtiséki terembe, hogy végighallgassák a Landler dr. ügy tárgyalását. E közben történt, hogy Váry ügyész odasugott néhány szót Varghának, aki helyeslőleg bólintott. A karzaton jelen volt Faragó Dezső, a „Magyar Vasutas” című szociáldemokrata lap szerkesztője, a fejbólintást arra értette, hogy az ügyész helyesli Balás támadó beszédét. Ezért dühre gerjedt és arcul köpte Vargha dr. ügyészt.

Az ügyészség az inzultus miatt nyilvános becsületsértés címén büntető feljelentést tett Faragó ellen, akinek ügyét ma déli tizenkét órakor tárgyalta Benke büntető járásbíró. A tárgyaláson Vargha ügyész mint sértett vett részt. Tanukul be voltak idézve Váry Albert és Sztrache ügyészek.

A tárgyalás folyamán kiderült, hogy Faragó nem ismerte Varghát és így nem volt tudatában annak, hogy egy ügyészt inzultált. Ezenkívül Faragó megismételte már a helyszínen kifejezett sajnálkozását. A bíróság a védelem előterjesztése után Faragót egyszerű becsületsértés vétségében mondta ki bűnösnek és ezért 800 korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 40 napi elzárásra ítélte a vádlottat. Az ítélet megokolása szerint enyhítő körülménynek vették a vádlott beismerését és sajnálkozásának kifejezését, viszont súlyosbító körülménynek vették azt, hogy a durva becsületsértés közpályán működő és mindenki által becsült egyén ellen követtetett el.

Az ítéletet az ügyész és a vádlott is megfelelőbbre.

Elfogták a tattersalli gyilkost.

Elárulta a szeretője.

Távíratilag tudósítás.

Arad, június 26.

Még emlékezetes az a szörnyű gyilkosság, amely pünkösdkor történt a budapesti Tattersallban. Paut György spalatói származású szabósegédet vérben fagyva találták. Testén több mély vágás volt, melyből megállapították, hogy a vágásokat huszárkard idézte elő. A nyomozást nagy apparátussal indították meg, de kevés eredménnyel. Ma, egy hónapi hajsza után azután elfogták a gyilkost Mihalovics Boldizsár tüzér személyében.

A rendőrség ma letartóztatta Mihalovics Boldizsár tüzérkatonát, aki a külső Kerepesi-úton levő lovassági laktanyába volt beosztva szolgálattételre. A Rózsa-utca 36. számú házban özvegy Komor Józsefnél szolgált Fekete Julianna eseléd, akinek a tüzér szeretője volt. Egy este közvetlen a gyilkosságot megelőző napon Mihalovics pénzt kért a leánytól.

— Adj tíz koronát!

A leánytól tagadó választ kapott. A következő nap megtörtént a gyilkosság. Az este a katona rendkívül vidám volt. Elővette vastag bőrtárcáját és kivett belőle több tíz és huszárkoronás papírpénzt.

— No Julesa, nem kell a te pénzed! Majd elmondotta a gyilkosságnak a részleteit is:

— A külső Kerepesi-úton sétáltam két huszár barátommal. Találkoztunk Paut szabóval. Hamarosan végeztünk vele. Összevagdaltuk

a kardunkkal, azután megnéztem, hogy fordulnak ki a belei. Elvettük a pénzt és óráját és elmentünk mulatni. A tüzér megtiltotta a leánynak, hogy valakinek az egész esetről szóljon. Julis azonban indiskrét volt és elfecsegte a dolgot a szomszédoknak.

A napokban névtelen feljelentés érkezett a rendőrséghez, hogy Fekete Julianna eselédleány tud a gyilkosságról. Tegnap előállították a rendőrségen a leányt, ahol töredelmesen elmondotta, hogy tud a gyilkosságról, a melyet neki a tüzér mondott el. A leányt a rendőrség bűnpalástolás miatt letartóztatta. A rendőrség kihallgatta Horvát Anna eselédet is, akinek Fekete Julia mindent elmondott. Horváth Annát a kihallgatás után szabadon bocsátották. A rendőrség nagy apparátussal a gyilkos keresésére indult. Először is felügyelet alá helyezte a Rózsa-utcai házat, ahova a katona mindennap eljárt. A rendőrség érdeklődött a laktanyában, ahol kiderült, hogy a gyilkos csak úgy mehetett ki, hogy egyszer huszárnak, majd tüzérnek öltözött. Komor Józsefné, akinél Fekete Julia szolgált, a következőképpen vallott:

— Nem tudok semmit az esetről. A leány egy esztendeig szolgált nálam. Sokszor láttam a eselédleányt egy katonával beszélgetni, akit majd tüzér, majd huszáruhában láttam.

A katonai hatóságok közbenjöttével letartóztatták ma a gyilkost.

HIREK.

— A trónörökös új kastélya. Bécsből jelentik azt az érdekes hírt, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös Bécs közelében egy új kastélyt akar építtetni. A főherceg tudvalevőleg eddig az év legnagyobb részét konopisti vagy blümbachvölgyi birtokain levő kastélyaiban töltötte és új kastélyt azért akar építtetni, hogy ezentúl Bécs közelében tartózkodhassék. A kastélyt a Wiener-Wald közelébe tervezi, melynek kitűnő levegőjét előnyösnek tartja gyermekei egészségének. Ha az új kastély meglesz, a Belvedere csak ünnepies alkalmakkor lesz a trónörökös tartózkodási helye, már csak azért is, mert annak környéke a füst és por miatt nem egészséges.

— Lipót király Gasteinban. Gasteinból táviratozzák: Lipót belga király üdülés végett hosszabb időt fog itt tölteni. Altitól Lujza hercegnő és Mattasich is ide fognak érkezni inkognitóban. A belga udvar mindent megtesz, hogy ezt megakadályozza. Mattasichot nem engedik osztrák területre lépni.

— Külügyminiszterek találkozása. Julius végén Ischlban vagy Gasteinban találkozni fognak Aerenthal báró, Bülow és Tittoni. A miniszterek lefognak tárgyalni a függő politikai kérdéseket, valamint Bülow herceg indítványára a hármass szövetségnek Oroszországhoz való viszonyát. A három miniszter összejövetelét Vilmos császárnak a cárral való találkozása tette szükségessé.

— Felebbezés a Spitzer Ignác-utca ellen. A májusi közgyűlés ama határozata ellen, amelylyel a Nádor-utcát a város humánus örökgyógyjáról, Spitzer Ignácra nevezték el, ma Hamory László dr. mint Nádor-utcai ingatlan tulajdonos felebbezést adott be. A felebbezés azt hangoztatja, hogy Spitzer Ignác neve, egyénisége és közéleti működése nem adnak jogcímet ahhoz, hogy Arad egyik legelőkelőbb, villatelepnek szánt utcáját az ő nevével jelezze. Elismeri, hogy a város halálával tartózik Spitzer Ignácnak, de ezen hála kifejezésére szerinte más módok is vannak.

— Huszonöt éves találkozó. Azok a volt iskolatársak, akik 25 évvel ezelőtt az aradi kir. főgimnáziumban érettségi vizsgát tettek, ma este a Központi szálló éttermében találkozóra gyűltek össze. A volt iskolatársak közül tizen, a volt tanárok közül pedig egyedül Boros Vida főreáliskolai igazgató jelent meg, aki a banketten az asztalfőn foglalt helyet. Jelen voltak:

Boros Vida volt tanárunk, Spilka Antal főispán, Isztray Géza vasuti hivatalnok, Soltész József bankhivatalnok, Pálmay Lajos dr. közjegyző helyettes, Dingel Miksa kereskedő, Reinhart Gyula butorgyáros, Szabó István dr. közjegyző helyettes, Embey Gyula dr. járásbíró, Vatiánu Traján gör. kel. román lelkész, Somló Ármán dr. ügyvéd. A volt tanuló társak közül nem jelenhettek meg: Alexi György keleti akadémiai tanár, Balogh Henrik hivatalnok, Hofbauer Aurél polgármester helyettes, Kooh Lajos dr. ügyvéd, Senha János dr. ügyvéd, Solyom Andor miniszteri tanácsos, Sel György dr. orvos, Boross Andor hivatalnok, Rajt Péter földbirtokos, Polgár Béla járásbíró, Kántzer Ignác dr. orvos. Kimentették magukat Varga Ottó és János Béla.

A volt iskolatársak kedves visszaemlékezéseket ujtottak fel a diákéletből és szeretettel ünnepelték volt tanárukat, Boros Vidát. Lakoma után még a késő éjjeli órákig vig poharazás mellett együtt maradt az egész társaság.

— Harc a gyermekekért. Egy aradi vasuti tisztviselőné válópört indított ura ellen. A válópör még nincs végérvényesen elintézve, de az árvaszék a két gyermeket az anyának ítélte oda. A férj a két fiút ennek dacára lakására vitette és az asszony kérésére sem volt hajlandó őket visszaadni. Az anya kérésére az aradi rendőrség karhatalmat adott a gyerekek hazavitelére, mert az asszony állítása szerint a férj a gyerekekkel el akar távozni Aradról. Ez azonban nem következett be s ezért az asszony nem vette igénybe a karhatalmat, hanem bevérvárja, hogy az árvaszék intézkedjék fiai hazahozataláról.

— Engedélyezett szerződésátruházás. A februári közgyűlés kimondotta, hogy az Óvár-téren levő Kotsis féle téglagyárnak engedélyi szerződését átruházza Rösser Mihály és társai perjámosi homoktéglagyár részvénytársaságra. Steiner József a közgyűlésnek ezt a határozatát a miniszterhez megfelelőbbre. A miniszter ma érkezett leiratában arról értesíti a város közönségét, hogy a felebbezést elutasította.

— Eladott aranybánya. Körösbányáról írják: Zeibig I. bányatulajdonos a Boica, Füzess, Krecsunesd, Kajanel és Hercegány községek határában fekvő aranybányáit egy angol részvénytársaságnak három millió koronáért eladta. A vevő angol társaság hír szerint az összes bányákat, nagy tőke befektetésével nagyobb üzemre szándékozik berendezni.

— Eljegyzések. Éles Géza dr. bokszei földbirtokos eljegyezte Montág Lilly kisasszonyt Budapestről. (Minden külön értesítés helyett.)

Vekov János aradi áll. tanító ma tartja eljegyzését Polónyi Mariska kisasszonynyal, Polónyi Mihály földbirtokos leányával Aradon. (Minden külön értesítés helyett.) 2489

— Kell Manó cég ajánlja hirneves ke Lengyecharisnyait és ruhadisz remekeit. Telefon szám 673. 131

— Az aradmegyei takarékpénztár holnap délelőtt fél tízkor tartja meg rendkívüli közgyűlését saját helyiségében.

— Százegyes aradi asszony halála. Arad egyik legöregebb asszonya halt meg ma délelőtt. Özvegy Dán Györgyné 101 éves asszony hunyt el az aradi szegényházban. Az öreg asszony már évtizedek óta a szegényház lakója.

— Házasság. Bakács Miksa, az ismert aradi női divatterem tulajdonosa holnap esküszik örök hűséget László Ilona kisasszonynak, özvegy Lebovics Lipótné bájos leányának.

— **Értesítés.** Mittler Izidor dr. felkérésére közöljük, hogy bátyja temetéséhez Aradról vasárnap reggel 8 órakor indul a résztvevők rendelkezésére álló külön motor, mely délelőtt 12 órakor érkezik vissza Aradra.

— **Egy aradi diák tragikus halála.** Egy aradi diák tragikus haláláról adnak hírt Pusztatényőről. A nyári szünidőre odautazott Mihálik Béla hegyaljai szőlőbirtokos, volt aradi könyvelő 14 éves Béla nevű fia, aki most végezte az itteni polgári iskola negyedik osztályát. Egyik volt osztálytársa és legjobb barátja hívta meg a Mihálik fiút Pusztatényőre a szülei házához, hogy még a vakációt is együtt töltsék. A fiatal Mihálik a jó iskolai bizonyítványért egy flóbert puskát kapott édesatyjától ajándékba és amikor ma Pusztatényőre utazott barátjához, a fegyvert is elvitte magával. Barátja várta a vasutállomáson. Amint kiszállt a vasuti kocsiából és üdvözölték egymást, barátja meglátta nála a fegyvert:

— Ni — hát neked is van flóberted? Add csak ide!

Ezzel kezébe vette a fegyvert, nézegetni és forgatni kezdte. Egyszerre a flóbert elsült kezében és a golyó oly szerencsétlenül találta a fiatal Mihálikot, hogy az sérülése következtében nyomban meghalt. A szerencsétlenségről táviratilag értesítették Mihálik szüleit, akik Pusztatényőre utaztak és intézkedtek, hogy tragikus körülmények között meghalt fiuk holttestét Aradra szállítsák. Itt fogják eltemetni holnap délután hat órakor a felső temető halottas házából.

— **Uj gyógyszerész.** Vidor Gyulát, Weinberger János aradi kereskedő fiát, a kolozsvári Ferenc József tudományegyetemen pénteken gyógyszerészsze avatták.

— **Késszurás néhány szem cseresnye miatt.** Csernát Ferenc 14 éves pékinas Mayer Ágoston gyoroki pékmesternél van tanulói minőségben alkalmazva. Tegnap délelőtt a kis pékinas amikor a reggeli sütemény kihordást elvégezte, belopódzott gazdájának gyümölcsös kertjébe cseresnyézni. Azonban nem sokáig élvezte a cseresnyét, mert mesterasszonya — ki a konyhában foglalatzkodott — észrevette, hogy a fiu a kertben van s cseresnyéjét dézsmálja. Az amugy is hirtelen természetű asszony az ép kezeügyében levő nagy konyhakéssel kirohant a kertbe s a mitsem sejtő fiúnak hátába döfte a kést. A szerencsétlen fiucska eszméletlenül esett össze s a gyorsan megjelent orvos súlyos sebeit bekötözve lakására szállíttatta. Az asszony ellen megtették a feljelentést.

— **Pályázati hirdetésny konviktusba való felvétel tárgyában.** A gyertyamosi magyar nyelvterjesztő egyesület Szegeden két fiúnevelőintézetet tart fenn és pedig a Szentháromság-utca 9. szám alatt Römer Péter áll. főgimn. hittanár igazgatása alatt és a Kossuth-utca 25. sz. alatt Lippai György dr. áll. főgimn. rendes tanár vezetésével. Azon szülők vagy gyámok, akik fiaikat ez intézetek valamelyikébe felvételni hajlják, ebbeli szándékuakat július 10-ig jelentésük be a két igazgatóság bármelyikénél tartsanak. E kérvényhez melléklendők a már a múlt évben eszközlendő iskolai beiratás céljára is szükséges okmányok u. m.: keresztlevel, iskolai bizonyítvány és oltási vagy újraoltási bizonyítvány. Az ellátási díj mindkét intézetben győrfőmán évi 360 korona és ezenfelül 35 kor. int. felvételi díj szerepel. A fizetett díjak feleiben a növendékek részére lakás, élelmezés, mosás, fűtés, világítás és tanári felügyelet jár. A ruházat, tandíj és egyéb iskolai kiadások külön terhelik a szülőket. A növendékek egyenruhát kötelesek hordani. Az intézet célja az idegenajku tanulók megmagyarosítása lévén, hogy a magyar nyelv, mint a magyar szellem terjesztésének tekintetéből is a társalgási nyelv a magyar. Mindkét intézet felett a főfelügyeletet a tankerületi kir. főigazgatóság gyakorolja. Prospektussal az igazgatóságok bármelyike készséggel szolgál.

— **Az Acsev. alkoholelles mozgalma.** Az Arad-csanádi egyesült vasutak f. hó 29-én, Péter-Pál napján délelőtt 11 órakor a városháza dísztermében alkoholelles értekezletet tart és ehhez előadás tartására meghívta Hollós István dr. budapesti elmeorvosi intézeti főorvost, a magyarországi alkoholelles mozgalom vezérszónokát, akit már Aradon sokan ösmernek a telen itt tartott felette élvezetes és tartalmas alkoholelles előadása alkalmából. Erre a célra az Acsev. „szolgálati főnökségeinkhez, összes alkalmazottainkhoz, munkásainkhoz!” intézett lendületes körövényében s ez uton is kéri alkalmazottait, hogy az értekezletre mennél számosságban jelenjenek meg és különösen felkéri alkalmazottainak nejeit és lányait megjelenésre jól tudva azt, hogy nők az alkoholelles mozgalom jó sikere érdekében többet tehetnek a férfiaknál, továbbá nőknek egygyel több okuk van az alkoholelles mozgalom pártolni az alkoholos férjeknek családjuk iránti közismert kiméttelensége s gyakori anyagi megrontása miatt; meghívja és szívesen látja továbbá a társvasutaknak: a Magyar Állam-Vasut és az Arad-Hegyaljai-Vasut alkalmazottait és Arad város közönségét.

— **Alkonyodik a marólugos szerelemnek.** Átirat érkezett ma Arad városához és Arad vármegyéhez. Átiratok sűrűn érkeznek a törvényhatóságokhoz. Mert itt is, ott is, minden törvényhatóság rátapint valami bajra, feliratoz ellene és hogy a feliratának nagyobb sulya legyen, szerteküldi a sok társörvényhatóságnak, hogy ők is feliratozzanak. Így folyik az Ausztriával már megszünt gravamenális politika helyett a gravamenes politika a törvényhozással szemben. Ez a mai átirat azonban sem nem adó, se nem politika, hanem marólugügyben érkezett. De azért nem kell rajta nevetni, sőt érdemes vele foglalkozni. A marólug — eltekintve attól, hogy a szerelmükben családott dézsatünderek nagy előszeretettel használták öngyilkossági c lokra igen sok szerencsétlenségnek volt az okozója. Ez indította arra az orvosszövetség fejezmegyei és székesfehérvári fiókját, hogy egy beadvány formájában a marólug elárúsitásának megrendszabályozását kérje.

Az ország orvosszövetség fejezmegyei és székesfehérvári fiókjára arra kéri átiratban a városok polgármesterét, illetve a vármegyék alispánját, hogy a számos szerencsétlenség megakadályozására, amit a marólug okoz, alkottassék szabályrendelet, a melynek értelmében a veszedelmes szer kicsinyben való elárúsitása megtiltassék. Az átirat elmondja, hogy míg azelőtt a nép a mosáshoz az ártatlan tahamut használta, ujabban mindinkább elterjedt a marólug alkalmazása. Ez pedig igen sok szerencsétlenségnek az okozója. Eltekintve azoknak az óriási számától, akiknél a marólug súlyos szervibajokat idéz elő, a vármegye területén a statisztika tanúsága szerint évenként sok olyan gyermek pusztul el, akik véletlenségből megitták a mosáshoz elkészített folyadékot. A marólug tehát sokkal nagyobb mértékben pusztít, mint bármely más megeg. Az a sok szerencsétlen gyermek pedig akik sokszor anélkül, hogy a szülők gondatlansággal velnának vádolhatók, a maró folyadékot esnek áldozatul, megérdemelnék, hogy hatósági intézkedést provokáljanak.

— **A szülők figyelmébe.** A nagy szünetidő nem arra való, hogy gyermekeink épen semmit sem dolgozzanak. A gondos szülő ilyenkor is foglalkoztatja gyermekét. Ellátja hasznos olvasmányokkal, elfoglalja rajzolással vagy kézügyesítő (slójd) munkával; hatalán 1—2 tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert volna, napi 1—2 órai tanulásra szoktatja. Természetes, hogy ilyen esetben nem elég a szülők buzgalma. Feltétlenül szükség van olyan irányítóra, vezetőre, aki szaktudásával biztosítja a gyermek tudatos és tervszerű tevékenységének sikerét s a munkát meg is tudja szeretetni. Több kitűnő tanítványom örömmel és szeretettel vállalkozik a gyermek okos elfoglalására. Erre nézve naponként 11—12-ig nagyon szívesen adok az igen tisztelt szülőknek tájékoztatást. Az aradi állami tanítóképzőintézet igazgatója.

— **Halálozás.** Bauer Ernő, a Holzhandlung-Actien-Gesellschaft borossebesi képviselője tegnap este hat órakor hosszas szenvedés után meghalt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a róm. katolikus egyház szertartása szerint Borossebesen.

— **Szerencsétlenül járt kalauz.** Tegnap este 9 órakor a hegyaljai motorvasut gyoroki fűtőháztelepén Ottlakán Sándor kalauz kocsi-kapcsolás közben megbotlott s oly szerencsétlenül esett el, hogy két vagon ütközöje közé került, melyek mellkasát s vállát összenyomták. A szerencsétlenül járt kalauznak az első segélyt Klein Béla dr. pályaorvos nyújtotta. Életveszélyes sebei miatt nem lévén szállítható, a telepen egy külön szobában helyezték el.

— **Az aradi női kereskedelmi tanfolyamba a beírások június 28., 29., 30-án tartatnak d. e. 11—12-ig Somogyi Gyula dr. igazgató lakásán, Lázár Vilmos-utca 3. sz. Beírás díj 20 kor., tandíj 100 korona, mely havi részletekben is fizethető. Figyelmeztetjük az érdeklődő szülőket, hogy a tanulók csak korlátolt számban vehetők fel, tehát célszerűbb és biztosabb a júniusi beiratkozás. Az Aradi Kereskedők Köre.**

— **Birtokcsere.** Aradon az elmúlt hét folyamán a következő birtokcserek történtek: Láng Viktor eladja az aradi 556. sz. tjkvben felvett belváros Választó-utca 20. sz. házat 4000 koronáért Molnár Lajos és nejeének. — Orga Vaszili eladja az aradi 5019. sz. tjkvben felvett Szt.-János-tér 18. sz. házat és szántót 1600 koronáért neje Romák Évának. — Bene Gyula eladja az aradi 6224. sz. tjkvben felvett Edelspacher-utca 15. sz. házat 8400 koronáért Mold Józsefnek. Szida Lázár és neje eladják az aradi 1338. sz. tjkvben felvett Arok-utca 3. sz. házat 6000 koronáért Knapp Miklós és nejeének. — Nedelkó János és neje eladják az aradi 3581. sz. tjkvben felvett Arok-utca 10. sz. házat 1450 koronáért özv. Kenese József-nek. — Walder Gyula eladja az aradi 4772. sz. tjkvben felvett Radnai-ut 3. számú házat 6000 koronáért Urmánczy Jánosnak. — Csik István és neje eladják az aradi 4482. sz. tjkvben felvett Török Gábor-utca 5a. sz. házat 11700 koronáért Török Pál és nejeének.

— **Szerencsétlenül járt postaszolga.** A Zoltánról Abrudbányára vezető uton Almasán György postaszolga oly szerencsétlenül esett le kocsijáról a meredek utra, hogy ott rögtön halálát lelte.

— **Ebzárlat Aradon.** Az aradi rendőrség 40 napra ebzárlatot rendelt el a város területén.

— **Ujabban sok forrás gyógyerejét rádium kisugárzással magyarázzák.** Akár helyes e feltevés, akár nem, *Pöstyén gyógyvize és iszapja* kétségkívül továbbra is a leghatásosabb marad reuma és ischias ellen, mert a régóta híres gyógytényezőkn kívül a pöstyéni fürdők rádiumgazdagsága is páratlanul áll. 2062

— **A Gambrinus éttermében** mindennap mozgókép. Unnep és vasárnap délelőtt, valamint minden csütörtökön este katonazene. Június hó 12-én, szombaton este arany-tombola. Tisztelettel Kánya Géza. 1567

— **Szeplők és májfoltok ellen** használjon eredeti Kárpáti-féle Benzoetej-crémet és Benzoetej-szappant. Kapható a készítőnél: Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Bényi-tér 15. szám. 893

— **Francia likőrök** legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér. Vojtek és Weisznál. 17

4 kiváló bór- és káliumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipőc

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

1909

Tarkaságok az adriai kirándulásról.

Irta: Ritt Gyula.

II.

(A kellemetlen hálótárs.) Velencéből Triestbe a Lloyd nagy hajóján ép oly kevés volt a fekvőhely, mint az Ungara Croátán.

Társaságunk váltóláz-doktora egy régi jogászfogás ismétlésével kísérelte meg az egyik négy fekhelyes fülkének, kizárólag saját részére való lefoglalását. Kevés eredménnyel.

Hja, ha minden lefoglalható volna! Ártatlan naivsággal közölte velünk, hogy ő kellemetlen hálótárs. Horkol, beszél, szónokol és rug-kapál álmában.

— Horkol! Én szeretem az óskori zenét — mondja Kovács Tóni.

— Beszél, szónokol? Én minden beszédet meghallgatom, még a rosszat is. Rajongok a népgyűlésekért, mondja Schaffer.

— Rug és kapál? Azt szeretném én látni, felel Münster gróf és elsőnek bevonul az ügyvéd fülkéjébe. El is helyezkedik az emeleti fekhelyen. — Most rugjon ide, ha tud, szól le nagy hetykén. De az ügyvéd sem hagyta magát. Ő meg egy másik fekhelyre kapaszkodott fel. Nemsokára az egyik tényleg horkolni, a másik dikciózni kezdett álmában, ugyannyira, hogy szegény ügyvéd barátunk csekély kétszáz dupla font súlyával addig mozgolódott, forgolódott fekhelyén, míg mindenestől leszakadt hálótársára, ki palacsintává lapitva, az utolsó dikciót is kiadta magából.

Az ügyvéd ezen brutális beavatkozásával azután vége szakadt a népgyűlésnek.

(Tragikomédia a hálófülkében.) Végre elcsendesedett mindenki, csak a vízmászó matróz szortyogtatta kurtaszáru pipáját a fődélzetben. A kedélyesség azonban éjjel sem hagyta nyugodni Bruckmann barátunkat. Mint éjjeli kísértet, az ártatlanok hóféhér színében járta a fülkéket és egyenként fölzavarta a nyugodtan alvókat.

— Te doktor! állított be Adlerhez:

— No mi baj? ijedt fel ez álmából.

— Holzeisen föl akart kelteni. Én azonban jó barátod vagyok és nem engedem, hogy fölköltson.

— Eredj a pokolba, hiszen már fölköltöttél!

(A lyukas nadrág.) Reggel félőtkor nagy zajra ébredtünk föl. Mintha jégeső verte volna a fődélzetet, úgy kopogott. Jártak, keltek, hengerítették a málhákat, készülődtek az érkezéshez.

A csavarkerek nagy zakatolással dolgoztak és vig lapátolással hányták be a vizet a fülkék kerek ablakain.

Nosza lett erre nagy rémület. Egynehányan csak akkor ébredtek fel, mikor a friss tengeri víz már jól mogosta a fejüket.

Sokaknak az ablak alatti fogason felakasztott ruhái egy pillanat alatt olyanok lettek, akárcsak a zápor verte volna meg.

Hat órákor egy nagy halomba hozta le a szobainas a kitakarított ruhákat. Hallottam, amikor Sisák szenvedő társunk kikereste a sajátját és sokat morgott, míg rátalált.

Egyszerre belép a fülkénkbe s így szól sajnálkozva:

— Szegény Hettessy barátunk nadrágja jól néz ki. Három tányérnagyságu lyuk van rajta. Hettessy, ki ugyanebben a fülkében aludt, illetve már ébredezett, e kijelentésre rémült arccal ugrott le emeletes ágycsón.

— Jézus Mária! Három lyuk a nadrágomon? Mit fogok én most felvenni? Óh, jaj, egyetlen nadrágom!

— Három lyuk! — ismételte Sisák fontoskodó arccal. Kettő alul és egy felül!

— Mi??

— Föl sem tudná venni, ha nem volna rajta!

Képzeltető az öröm, mi Hettessy arcáról leragyogott.

(A hal.) A Lidó vizében fogják az Adriának egyedül élvezhető ama kedves halacskáit, amelyek mindennap akár sülve, főve, rántva vagy egyéb módon elkészítve, az asztalra kerültek. Az egyik délután a Lidóban a kirándulók harcias elemei Pachta vezetése alatt olyan hajkurászást vittek végbe és vízi patronokkal annyira beszigetolták a levegőt, hogy azzal nemcsak a halakat üzték el, de a többi fürdőzőket is kikényszerítették a tenger vizéből. Mikor fürdőzés után a nagy zene-bona oka felől kérdezősködtünk, Schaffer indignálódva felelt: „Hát ez mégsem járja. Amióta Velencében vagyunk, reggel hal, délben hal, este hal, előétel hal, utóétel hal és utána mindig róka lyuk! . . .” Hát nem lesz többé hal, fejezte be elégtlenül. Elűztünk minden halat Velence vizéből.

(A megbabonázott cognac.) Adler doktor a különleges eshetőségre számítva egy üveg „Stock-Cognac-Medicinale“-t is hozott magával, hogy rosszullet esetén a hölgyeket kurálhassa vele.

A társaság midőn másodszor is átesett a tengeri utazáson, a cognac még mindig érintetlen volt, nem volt reá szükség. A doktor a trieszti behajózás előtt boldog mosolylyal szedte ki táskájából a cognacot és szeretettel simogatta rajta az aranyos vignettákat.

Kora reggel volt. A felkelő nap sugarai már a tenger fodros hullámain vibráltak, de azért még érezhető volt az éjji áramlat csipős szele. Bizony jól esett volna egy kis cognac. De a doktor gúnyos arccal utasított el magától mindenkit, még a hölgyeket is. Ha nem kellett eddig, ezután sem kaptok. Miért nem voltatok rosszul, mondotta. Ezt ma én fogom meginni.

Óvatosan felbontotta az üveget és nagy páthosszal ajkához emelve, kéjesen öntött le néhány kortyot.

Egyszerre összerázkódott; lehetett látni, mint mozog nyelve a szájában, mintha nem hinne az iznek, melyet érzett. Majd felordított, mint egy sebzett oroszlán és csak annyit mondott: „Ki volt az a gazember?”

Az üvegben cognac is lehetett volna, de bizony víz volt és pedig hamisítatlan tengeri sós víz. Steinitzer a kiszállásra készen állott, masinája elpakkolva a hátán lógott. Szinte kétségbeesett, hogy nem tudta a kis doktort lefotografálni.

A társaság majd megszakadt a nevetéstől, de legjobban nevettek Szalay, Thémes, Bruckmann, kik a gyógycognacot már a budapest—fiumei gyorsvonaton elgyógykezelték, hogy biztosítsák magokat a tengeri betegség ellen. A hölgyek úgy magyarázták a dolgot, hogy a cognac abban a pillanatban lett megbabonázva és sós vízzé varázsolva, amikor Adler doktor azt mondta, hogy a cognac nem hölgyeknek való.

(A sirvers.) San Michele szigetén van a velenceiek camposanto-ja: a temető. A tenger hullámaintól csapkodott óriási sziget virágerdejével és a világhírű olasz szobrászat remek műveinek ezreivel inkább a mosolygó élet képét nyújtja, mint a halál birodalmát symbolizálja.

A gróf Papadopoli családnak százezrekbe került, carrarai fehér márványból épült mausoleuma előtt néma bálulatra esve állott meg a társaság és a híres családi sir feliratának értelmét szerette volna megtudni.

Fekete tanár ajánlkozott a lefordításra.

Igy kezdte:

Itt nyugszom én

Olvasod te.

Olvasnám én

Nyugodnál te! . . .

Persze a sirvers első strófájának szabadon történt lefordítása után rögtön kisült a műfordító turpissága. De nem is mert tovább packázni az ér-

deklódók türelmével, vagy másként jámborságával. A hangulat oly fenyegetővé vált, hogy a parton álló gondolába kellett gyorsan menekülnie.

(A szállóige.) A lidói tenger-fürdőben mindenki jól érezte magát. Hogyne, mikor egy kilométernyire is bemehet és a 24 fokos víz még mindig csak térdig ér, vagy addig se. A lidói főveny oly sima és kellemes, mintha smyrna szőnyeg volna — mondotta Lédeveras, élvezettel lubickolva a hullámverésben.

Alig telt el azonban egy-két perc, egy rémes kiáltásra ütötte fel fejét mindenki a vízből.

A hang Lédervastól eredt, ki egyik lábát ég felé tartva, komikus jajongással, a legkétségbeesettebb macsiosot járta előre, hátra bukducsolva.

A nagy ijedtség okozója egy nagy tengeri rák volt, amely Lédervasnak az ég felé nyújtott lábán lógott. Képzeltető a kétségbeesése, mert a talpára egy aranylirást megérő lyukat vágott.

A mellette álló Adler doktor e jelenetre úgy megijedt, hogy a segítségre szoruló magára hagyva, Wright repülőgépeinek gyorsaságával iramodott el mellőle, ki a partra és csak amikor teljes biztonságban érezte magát, szólott vissza fulladozva:

— Hé . . . hé . . . jöjjön ki . . . majd . . . segíték magán!

Szegény Lédervas azonban hogy tudott volna kijönni egy lábbal. Ordított és járta a macsiosot tovább.

Adler ezalatt, mert már egy kis levegőhöz jutott, fölszaladt a kabinjába és kihozta az általa minden baj esetén ajánlott és a külföldön „Purgen“ név alatt szabadalmazott csodás gyógyszert. Elővigyázatból csolnakra ült, úgy evezett Lédervasig és a gyógyszerből öt szemet adott be a jajgató paciensnek.

A kiváló gyógyszer oly erős vérkeringést idézett elő, hogy attól a rák is izgatott lett és kéjes farkasóválással eresztette el Lédervas megkínzott lábát. Lédervas egynéhányszor kéjes ránkátódzásba esett és kevéssel rá eltűnt a vízből és a gyógyszer a legközelebbi szigetig, egész Malomocóig hajtott.

SPORT.

Kirándulás a „Negoi“ csucsra és a „Buleai“ tavakhoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 26.

Az „Aradi Turista Egyesület“ által július hó 24-től 29-ig rendezendő kirándulásra vonatkozó és folyó hó 10-én az aradi lapokban megjelent felhívás kiegészítéseképpen a részletes programot alant közöljük:

Indulás Aradról folyó évi július hó 24-én reggel 6 óra 33 perckor és érkezés Nagyszebenbe este 8 óra 9 perckor. Itt meghálás. Miután azonban utunk Alvincen vezet keresztül, hol 2 órát várunk, megtekintjük Alvincségben levő történelmi nevezetességű Martinnuzzy Fráter György kastély romjait. Július hó 25-én, reggel 4 óra 20 perckor indulás Szebenből Alsó-Porumbákra, hová érkezés 3 óra 16 perckor. Itt kocsi várja az egész társaságot, a mivel Felső-Porumbák községen keresztül 5 órai kocsizás és egy kevés gyaloglás után megérkezés 10 órakor a volt porumbáki üveghutához, mely már 597 méter magasságban van a tenger színe felett. Itt kellemes lesz az egy órai pihenés és az ebéd elköltése a hatalmas erdővel szegélyezett romok között. Indulás 11 órakor a 13 kilométer és 1546 méter magasságban lévő „Negoi“ menedékházhoz, a hová gyönyörű fenyves erdővel szegélyezett és igen lassan emelkedő szerpentin ut vezet. Ide a leggyengébb turistáknak is lehetővé van téve a felmenetel. A szerpentin-ut vadregényes részletekben bővelkedő hegyeken és erdőkön vonul

keresztül, mely tömördek panorámát nyújt a természet fenséges csodáiban gyönyörködni tudó turistáknak. Legkiemelkedőbb látványossága a „Serbotta” vizesés, mely 1200 méter magasságban fekszik a tenger színe felett és 80 méter magasságból zuhan alá. Már 10 kilométer távolságra hallani a zugást, a melyet a víz esése okoz. Erkezés a menedékházhoz délután 4 órakor. Miután azonban időközben ebtén a magasságban a hőmérséklet 10-11° Celsiusra száll le, a menedékházban jól fűtött szoba és meleg takarókkal felszerelt ágy vár az érkező turistákra. A kilátás innen fenséges, köröskörül a merre a szem ellát, a havasok hatalmas hegyláncai huzódnak, a melyek alját haragos zöld fenyves erdők borítják. A menedékházban n.eghálás.

Julius hó 26-án reggel 6 órakor indulás a „Negoi” csucs megmászására. Innen már hatalmas és óriási nagy terjedelmű hómezőkön keresztül hegyi ut vezet fel a csucsra. Utközben érintjük az 1660 méter magasságban levő „Mizuina” vizesét, mely 40 méter magasságból zuhan alá. Félelmetes látványt nyújt a „Cleopátra” tije, az égnek meredő sziklatömb, melynek hasadékait állandó hó borítja. Megerkezés a csucsra 11 órakor. A „Negoi” mely 2544 méter magas, a fogarasi havasok legmagasabb csucsa. Hatalmas hómezők övezik körül. Kilátás innen tiszta idő esetén egész a Fekete tengerig nyílik. A csucson egy órai pihenés és ebéd. Indulás a „Buleai” tengerszemhez 12 órakor. Utunk épen a határon, — a hegygerincen — vezet keresztül, mely egy részen alig egy méter széles, két oldalt hatalmas mélység tátong, alján örökös hóval telve, melyet népies nyelven „ördög utjának” neveznek. Erkezés a buleai tengerszemhez, — mely 2401 méter magasságban fekszik a tenger színe felett, — délután 3 órakor. Gyönyörű látványt nyújt ez a szép tisztavízű tó a benne visszatükröző havasokkal. Itt rövid pihenés után már gyorsabb tempóban indulás a buleai menedékházhoz (1234) mely már egy teljesen modern kis szálloda-képet nyújtja. Erkezés este 6 órakor. Itt meghálás.

Julius hó 27-én reggel 8 órakor indulás Buleáról az 1300 méter magasságban levő hegyi uton a Negoi menedékházhoz vissza, hova érkezés délután 1 órakor. Az egész délutánt pihenéssel, a kevésbé fáradtak azonban apróbb kirándulással töltik el. Itt meghálás. Innen indulás július hó 28-án reggel 6 órakor ugyancsak a szerpentin uton le és érkezés Szebenbe este 7 órakor Szebenből indulás 23-án este és érkezés Aradra 29-én reggel 5 órakor. Résztvételi díj: az utiköltségen kívül 14 korona. Tizenkét jelentkezőnél több nem vétetik fel. Jelentkezni lehet július hó 15-ig Kerpel Izsó és Weisz Leó urak könyvkereskedésében kitett iven.

+ Football. Ma délután 5 órakor az aradi Atl. Klub Török Gábor-utcai sporttelepén az „Aradi Atl. Klub” és az „Aradi Postások Sport Egyesületével” football mérkőzést tart. Belépődíj nincs. 29-én kedden, Péter Pál napján délután jubiláris football mérkőzést rendez az Aradi Atl. Klub ugyancsak Török Gábor-utcai sporttelepén a *Műgyetemi Atl. és Football-Klubbal* Budapestről. E harmadik budapesti csapat látogatása elé érdeklődéssel néz közönségünk. 29-én a mérkőzés délután fél hat órakor lesz s 80 fillér belépődíj mellett lesz megtekinthető.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Gahonaüzleti helyzetemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 26.

Az időjárás gyakori változása különösen most az aratás előtt az eddigi esélyeket meggyengíti.

A bizonytalanság a terméskilátásokat illetőleg talán még sosem jutott annyira kifejezésre, mint az idén.

Az emberek szinte tartózkodnak határozott formában, a várható termés nagyságáról nyilatkozni. Így a hivatalos jelentés sem hozott legutóbb részletes számszerű adatokat.

Az eddigi jelentések szerint az megállapítható, hogy a termés általában gyenge lesz, mit a magas gabonaárak állandó felszinen maradása indokol. Azonban időközben javultak és még javulhatnak a viszonyok, ugyancsak rosszabbodhatnak, ha az idő nem kedvez, miért is kockázott dolog a jövőt megjósolni.

Budapesti aru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 26.

Amerika 2½-el magasabb. Kevés üzlet, csendes. változatlan.

Az arak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	3 órai zárlat
Tengeri 1909. júliusra	7 78—7 79	7 79—7 80
Tengeri 1910. májusra	7 28—7 29	7 22—7 23
Buza 1909. októberre	13 65—13 66	13 69—13 70
Buza 1910. április	14 97—14 98	14 04—14 05
Rózsa októberre	10 21—10 22	10 22—10 23
Zár októberre	8 01—8 02	7 95—7 96

Zárul 5 órakor.

Utótőzsde üzletelen

IDEGENEK ARADON.

— Június 26 —

Fehér Kereszt szálloda: Kriszt Ferenc alezredes Cegléd. — Habi Zoltán honvédszázados Lugos. — Harwig Ernő jószágigazgató Gurahonc. — Vocheser Atanász kereskedő Temesvár. — Wertheimer Siegfried utazó Budapest. — Lénárt Mór kereskedő Szeged. — Lemberger Lajos utazó Budapest. — Rosenberg László utazó Bécs. — Nélusz Márkusz utazó Budapest. — Ruselbech Károly utazó Budapest. — Götz Mátyás utazó Bécs. — Ries Jakab utazó Troppau. — Báró Dittrich nyug. százados Zaránd. — Ordódi János tanár Budapest. — Bölöni György újságíró Budapest. — Komény Béla utazó Budapest. — Krausz Adolf utazó Budapest. — Dr. Király Zsigmond ügyvéd Budapest. — Blajer Károly utazó Budapest. — Wagyssal Viktor utazó Budapest. — Maár József közs. jegyző Militics. — Katzenstein Fanes kereskedő Hamburg. — Pardeck Albert Berlin. — Infanger Mátyás ügynök Brünn.

Központi szálloda: Pap Emil utazó Temesvár. — Dvoratsek kereskedő Beél. — Pogány Béla albíró Déva. — Szóhi Ádám utazó Budapest. — Kelemen Árpád utazó Székesfehérvár. — Ungár Bertalan utazó Budapest. — Juracek Mariska tanítónő Elek. — Molnár Ede utazó Budapest. — Lindner Lipót utazó Budapest. — Dr. Laki Aladár ügyvéd Budapest. — Borsos József körjegyző Silingyia. — Binder Gusztáv vasuti felügyelő Deés. — Tesinger Frigyes utazó Budapest. — Fenyves Béla utazó Budapest. — Kovács Béla gazdálkodó Somoskés. — Vass Jenő utazó Nagyvárad. — Kohn József cem. gyáros Lugos. — Szendrő József utazó Budapest. — Róna Károly jogász Arad.

Pannónia szálloda: Nagy Farkas hivatalnok Debrecen. — Vargha Károly, né tanítónő Szemlak. — Singer Miklós fakereskedő Csermő. — Braun Miksa utazó Miskolc. — Grätzer Sándor magánhivatalnok Budapest. — Kupecz András Kálmán állomásfelügyelő Lupény. — Holló Lajos segédjegyző Kisjenő. — Lackner Antal főmérnök

Oradna. — Buttás Ferenc hivatalnok Debrecen. — Perearu Demeter hivatalnok Bukarest. — Stausulescu György hivatalnok Bukarest.

Vass szálloda: Gelingér Mór utazó Temesvár. — Eichmer János utazó Budapest. — Fischer József utazó Bécs. — Görlich Hugó artista Linde.

A legjobb kutya-kalács volt és marad

Fattinger-féle kutya-kalács, melyet keszes a fajta tápszerrel közli a legjobb készítésű és tápszerrel — 50 kg. 23. — 5 kg. bórmentve 3.20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit kölyök-kutyák részére. 50 kg. 25.—K. 5 kg. bórmentve 3.50 K. Árjegyzéket bórmentve kldl:

H. POLSTERER (Inhaber und Mgründer der Patent-Fleischfaser-Hundekuchen- u. Geflügelfutter-Fabrik Wiener-Neustadt.

250-nél több elad. díj. — A Fattinger-féle tápszer állatorvosok ellenőrzése mellett készült. 5914

NYARI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1909. június hó 27-én

Délután 3½ órakor leérsékelt helyárrakkal:

Nép és gyermek előadás.

Csizmadia, mint kisértet.

Bredeti bohózat 3 felvonásban. Irta: Szilgeti József

SZEMÉLYEK:

Alpári	Delly Lajos.	Bálint	Ladiszlay J.
Karádi, orvos	Mártonfi R.	Kallósi	Várnay Jenő.
Sas István	Kulcsár L.	Mózes, zsidó	Szabó László
Örse, neje	Benkőné.	Hajdu	Kertész D.
Zeuszileányuk	Kőrössi Juci.	Inas	Ajay Odón.
Miska	Faludy K.	Óreg bíró	Vihary Béla

Közdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes helyárrakkal:

Gál Gyula, a budapesti Nemzeti Színház tagjának felleptével:

Romeo és Julia.

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Szász Károly.

SZEMÉLYEK:

Bakalus	Kulcsár L.	Tibalt	Mártonfi R.
Paris, nemes	Kertész D.	Lőrinc, barát	Gál Gyula.
Montague	Keller István	Boldizsár	Vihari Béla
Capulet	Várnay Jenő.	Péter, szolga	Leövey Leo.
Romeo	Keszler Ede.	Capuletné	Follinuszné.
Mercutio	Delly Lajos.	Julia, leánya	Kápolnay J.
Benvolio	Ditrői Mór.	Julia dajkaja	Benkőné.

Közdete 8 órakor

Gabona szakmában

huzamosabb ideig működött önálló munkaerő

megfelelő állást keres.

Szives ajánlatok e lap kiadóhivatalába „Szorgalmas” jelige alatt kéretnek.

Divatos

fűzők és különlegességek

ugy készen, mint méret után a legjobbak készülnek

Pilcz Irma

fűzőkészítőnél

ARAD, Deák Ferenc-utca 2. szám.

A vidéken lakó hölgyek kérjenek mértékveteli utasítást.

A tisztességes, becsületes kereskedő ébren ügyel arra, hogy ha vevője utólérhetlen hatásánál fogva közismert

ZACHERLINT

kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Ennélfogva mindenkit, a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánafigyeljen, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljék a **Zacherlin** névre. 1614

MUSEHONG-BUZIASEJRDŐK BUZIÁSI PHÖNIX VIZ

Vese és hólyaghajlónál, a vesemed nye idült hurutjaival, húgykő és fűvénykepződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kiűző hatásának bizonyult.

Orvosiilag ajánlva. — Aradi főlerakat **POLLÁK JÓZSEF** cégnél, József főherceg-ut II. 5855

Ma vasárnap van az aradi nyomdászok „GUTENBERG“-DALKÖRE nagy hangversenye az ujaradi báró Nopcsa-féle „TÜNDEKERT“-ben. — A hangversenyen a 33-ik gyalogezred teljes zenekara is közreműködik. — Belépő-díj (személyenként) 40 fillér. — Kezdetét délután három órakor

URANIA SZÍNHÁZ.

(Bárc Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)
Műsor 1909. június 27-én, vasárnap:

1. A plakáttagasztó szenvedése. Bohózat. — 2. Tirol. Természet után. — 3. A világító torony óra. eltekép. — 4. Jeanne D'Arc ünnepegek. Laványosság. — 5. A sátn hatalmában. Szíves látványosság. — 6. Dilettáns detektív. Bohózat. — 7. A divathős. Bohózat.

8. Házasság spanyol módon.
Bohózat. Irtó: Michel Carré. Párisi művészek előadásában
Előadások délután 3 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni

Az előadások alatti a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

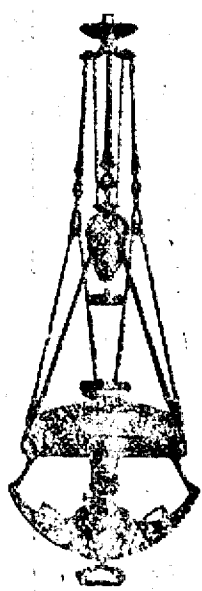
Az előadások július hó 1-től este 7 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.*

Földbirtokra

enyös kölcsönt kieszközölő **elsőrangú** fővárosi pénzügyintézetnél, Krausz, Budapest, Andrássy-ut I. szám. 2481

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizléseőbb üveg, porcellán és mosdókészletek. Nagy választék függő és asztali lámpákból

Legjutányosabb forrás figurális dísz tárgyakból. Legjobb minőségű china- és alpacca-ezüst-dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evészközök. Képeretkezéshez óriási választék.

Legjobb szerkezetű **jégszekrények** minden nagyságban kaphatók.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám Fischer Ellis-palota.

Megyei és városi telefon szám 568.

Igazgatónő és tanító harca.

Brucker János fakerti tanító e helyen kijelenti, hogy Szabó Dénesné Szabó Vilma sem felesége, sem ő személyesen nem ismerik s így ellenséges viszony közöttük nem is állhatott fenn.

Szabóné neve előttük csupán egy becsületbe vágó ügy folytán lett ismertté.

A nyilvánosságra hozott levél — sajna — csak hiányosan közöltetett.

A hadüzenetet tudomásul vettük és annak idején helyt is fogunk állani. 2477

Nagy választék

Lemez és vas zománczott Főzőedények, Háztartási cikkek, Konyha felszerelések, Szőlőművelési eszközök, Mindennemű szerszámok, Gép- és ipari cikkek, acél, nikkell és sárgaréz áruk és mindennemű

Vas árukban

Kérjük szíves megbízásait, melyek gondos kiszolgálásáról és jutányos számitásáról biztosítjuk.

Kitünő tisztelettel 1451

Kneffel Károly és fia

vas- és szén-nagykereskedése.

Üzleti berendezésünk és állványok f. évi július hó elején mérsékelt áron eladó.

Szivarka hüvelyek nagy választékban.

Vasárnap Aradváros legszebb üdülőhelyén a fényesen kivilágított **Mihályi Gyula Baross-parki kiosk** terraszán **NAGY ELITE ESTÉLY és HANGVERSENY** a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara által. Karmester ZELLNER SÁNDOR. **** Kezdeté 8 órakor. **** 1795

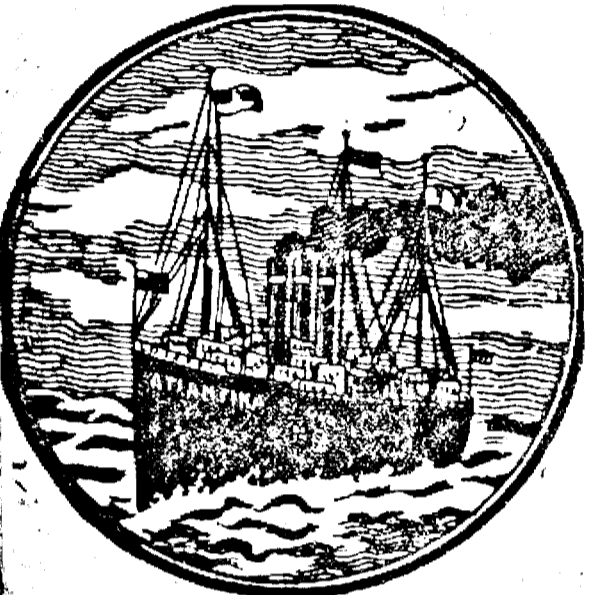
Naponta többször frissen pörkölt kávé

fűszer és illatszer KÁROS SZAGÁTÓL mentesen

Csakis az Atlantika

kávé és tea behozatalnál
kapható.

Villanyüzemű kávépörkölőnk működésben látható a kirakatban.

Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota.
Városi és megyei telefon 609.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.
Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1909. június hó 26.

Keresünk:

Aradra: Kereskedelmi tanfolyamot sikerrel végzett növendékeket és 1 fiatal fűszer szakmabeli segédet.

Vidékre: 2 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer, 3 vegyes és 2 divat, cipő és kalap szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet és 2 tanoncot.

Ajánlunk:

A fakezelésben jártas hivatalnokot, egy első- és második képes engros és detaillistát, ill. azót továbbá 6 fűszer, 3 vegyes, 1 kézmű, 1 rőfös és divat, 4 vas és fűszer szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA
Lein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 321 igazgató.

A nyaraló és fürdőző közönség szives figyelmébe!

A következő
ujdonságok
érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Gárdonyi: Mi erősebb a halálnál? Szomaházy I.: A gyergyóvári hadjárat. Szikra: A hét szilvafa árnyában, Crawford: Arethus, Prém J.: A képzőművészetek története, Tábori: Bűnös nők, Földes: Hivatalnok urak, Nagy Irma: A szerelem színhaza, Farkas Imre: Tűnő évek, Blasco J.: Május virága, Aszlányi D.: Életünk és nemünk. Maritimus: A nagy háború, Pemberton: Vezércsillag, K. J.: Lawn-Tennisz, Friedländer: A művészetek, Károlyi gróf: Amerikai utam, Vince F.: Ahmed Raszimkux: A una corda, Lerrain J.: Helie a szoba, pincér, Schäffer: A hipnotizmus, Gárdonyi: Falusi verebék, Erdős Renée: C. odálatos mezőkön. Herczeg: A kivándorló. Lovik: Vándormadár. Fodor: Napoleon.

Németben: Hilgebauer: Der Eroberer, Locke: Carlotta, Bernhard M.: Vogel Phönix, Beeker K.: Fr. Schulmeister, Gretes Verlobung, Ballestrem A.: Maria Schnee, Bartsch R.: Vom sterbendem Rokoko, Boy Ed. I.: Fast ein Adler, Chantepleur Gui: Mein Gewissen in Rosakleide, Westkirch: Auf der Menschheit Höhen, Wotke: Im Klosterhof, Manteuffel: Violette Fouquet, Maik Albrecht, Balsac: Ein Evastöchterlein, Söhnstorff: Reitersbriefe aus Oesterreich, Skovronok: Die beiden Wildtauben, Seeliger E.: Auf Tod u. Leben, Michelson M.: Im Wagen des Bischofs, Georgewitsch Wladen: Golgotha,

Kölcsön díj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenkint fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták! Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek

A zenemű-kölcsönkönyvtárába

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsönkönyvtári díj havi 1 kor. 40 fill,
vagy füzetenkint 14 fill.

Ormay: Dicsértessék, Szóhner: Huszonnégy szál fehér rózs. Szirmai: Táncos huszárok. Fráter: Templomban. Baumann: Tíz kóplé. Hertzka: Anonymus, Villamos kalauz, A maflasarkon. Fall: Az elvált asszony. Curtis: Sorrentói emlék. Heidelberg: Álom. Haller: Im Siegesflug. Bodrogi: Károg a holló a jegenyén. Sang u. Klang I—II V. Zerkovitz: Holdvilág-nóta. Puccini: Manon, Szirmai: Háromtól hatig, Férjek vonata, Szerelmes utcák, D'Albert: Tifland, Jacobi: Jánoska.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSÓ,
könyv-, zenemű és papír
kereskedése Aradon.

Telefon 888. sz.

Steckenpferd- Liliomtej-szappan

Legfinomabb a bőrnek,
valamint nyári pattanások ellen!

— Mindenütt kapható. —

Az Aradi Munkaadószövetségek Tanonczközvetítő Intézete.

Hivatalos helyiség: Ipartestület.
Hivatalos órák: 9—12-ig, 3—5-ig.

Tanoncokat keresnek:

- Hét mestertanoncot.
- Három kártyatanoncot.
- Két képlartanoncot.
- Három kádertanoncot.
- Két hegytanoncot.
- Egy szabótanoncot.
- Egy kalaptanoncot.
- Egy csizmátanoncot.
- Két kőművestanoncot.
- Egy szappanatanoncot.
- Egy tésztatanoncot.
- Egy pszichológustanoncot.

ÖSSZES KERESLET 25 TANONC.

Tanoncokat ajánljuk:

- Lakatosnak: egy.
- Szabónak: egy.

ÖSSZES KÍNÁLAT 2 TANONC.

Elhelyeztetett a folyó héten: 3 tanonc.

Kaszab Géza,
ügyvezető titkár.

2478

9561—1909. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozásáról alkotott 12757-403/1884. számú szabályrendelet 5. §-a értelmében felhívom a ház- és telek tulajdonosokat, folyó hó 15-től szeptember 15-ig házuk, illetve telkük előtt az aszfalt burkolattal ellátott gyalogutat mindennap délután 1 és 2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutat este 7 és 8 óra között megolcsóztatni, mert ennek elmulasztása esetén az említett szabályrendelet alapján szigorúan büntetetté válnak. Arad, 1909. évi május hó 5-én.

Sarlot,
főkapitány.

Megeyi telefon 292. Városi telefon 476.

Scherhag Testvérek

élővirágcsarnoka

Aradon, Andrassy-tér 18. szám,
(Löcs-ház) és Orczy utca 26. sz.

Élővirág csokrokat, koszorúkat

1408
legolcsóbban készítünk.
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk.

Levélileg vagy telefon megrendeléseknél kérjük a czégre vagy számra vigyáznunk.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. utazó közönséget értesíteni, hogy **Kisjenőn az Uberall-féle vendéglő és szállodai üzletet átvettem** és azt teljesen újonnan berendezve, személyes vezetésem alatt tovább folytatom.

Jzletes magyar konyha! Jó italok!

- Pontos, szolid kiszolgálás! -

Tiszta szobák bármely időben az utazó közönség rendelkezésére állanak.

Minden vonatnál saját kocs!

Szives pártfogást kér

Fón Sándor

szállodás és vendéglős. 2274

Uj női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni újonnan megnyit

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlesebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szives pártfogásért esedezik

Katona László,
női és férfi szabó, Szabadság-tér 1. szám alatt. 2028

GYENGE FERENCZ

gazdasági gépüzlete és földhittel közvetítő irodája.

Arad, Varjassy József-utca 1B.

Telefon 624. sz.

Mezőgazdasági, szőlőgazdasági

gépek

legolcsóbb gyári áron.

Pénzkölcsönök

földbirtokokra 4% és 4 1/2% kamat mellett.

Ugyanitt kitűnő saját termésű

BOROK

kaphatók palackokban és nagyobb mennyiségben. 1602

Van szerencsém úgy városi, a mint a vidéki nagyközönséget értesíteni, hogy

gouvellirozó és plissirozó intézetemet

Andrássy-tér 17. sz. alá helyeztem át.

Elfogadok mindennemű gouvellirozás és plissirozási munkákat legjutányosabb árak mellett. 1741

Szives pártfogást kér

Somlay Elemérné.

Dávid Péter beton építési vállalata

Trombita-utca 19. sz.

Elvállalok granit. terázo és beton munkákat, valamint beton csatornázásokat, víztartányokat, gép-alapzatokat, cementhordókat, cementjárdafolyosók és fürdőszobák elkészítését a legegyszerűbb kivitelől a legdiszesebb kivitelig is készítek. 1496

Tisztelettel

Dávid Péter.

Vásári hirdetés.

Arad szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Aradon a nyári országos vásár 1909. év július hó 2-ik napján veszi kezdetét és 5 napig, vagyis 1909. év július hó 6-ig bezárólag tart. Arad, 1909. június 14.

A városi tanács.

RUBITS GYULA

Háziasszonyok b. figyelmébe ajánljuk
RUBITS GYULA

fényező és mázoló műhelyét
Szent Pál-utca (Bocskai-tér sarok.)

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: b. tortenyézést, vas- és fa-butorokban, régi butorok újrafestését bármintemű stylusban, kávéházi berendezéseket u. m.: asztalok, székek, rácsok, lámpériák, fogasok, csillárok

bronzírozását

éjjeli szekrényeket, mosdókat, fürdőkádákat, bármintemű márvány utazatokat, ton- és viasz-munkákat, ton- és frész-színeket, majolika utazatokat, díszítéseket, floderozást (erezést) bármintemű fautazatot u. m.: (tölgyfa, diófa, macchagouli, paliszander, jávor, cirbi, stb.) konyhaszerendezéseket, konyha és fürdőszoba falfényezését és festését bármintemű színben, ajtókat, ablakokat és portálokat, üzletberendezéseket a legújabb és legmodernebb stylusban, jutányos árak mellett készíttetnek. — Kívánatra bármikor a házhoz megyek. — Vidéki munkákat is elvállalok. — Becses pártfogásáért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

2227

Rubits Gyula

Nem kell London. Nem kell Páris
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni.

A legkényesebb igényeknek is mégis első mértékutáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

aztúok különös figyelmébe ajánlom **orthopéd gyógycipőmet**, melyek meggátolják a lábfej fejlődését. Gyermekknél, ugyiszintén felnőtteknél nagy sikerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készíttek a valódi amerikai formájú cipőktől meg nem különböztethető tartós szép cipőket. B. megrendelésüket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER UTODA 1891

Brecska Károly

volt állami cipész tanfolyam szaktanítója.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht zaryasszappanával

tisztítunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosátereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

V. 5824

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan.

mindennemű bőrkütegek

Berger-féle kátrány-kénszappan.
Mind nagyobb kátrány-szappan az arbor tisztá talán az arbor tisztítására, a gyermekeknek valamint a felfertéses bőrbetegségek ellen használatos. Használható a fürdőszappan mindennapi használatul szolgál. 1891

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
80% glicerín-tartalommal és Esson lúttal. Mind kiváló bőrpárló szer kitűnő eredményrel használható. 1894

Berger-féle borax-szappan
100% borax, szappan, szappan, szappan és egyéb. 1894

1868-ban és 1894-ben is

Aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle szappan, a minden szappanban mellékelt használati utasítástól el nem térve.

Aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle szappan, a minden szappanban mellékelt használati utasítástól el nem térve.

Aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle szappan, a minden szappanban mellékelt használati utasítástól el nem térve.

Aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle szappan, a minden szappanban mellékelt használati utasítástól el nem térve.

Aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle szappan, a minden szappanban mellékelt használati utasítástól el nem térve.

Aranyéremmel a párisi világkiállításán 1900. Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle szappan, a minden szappanban mellékelt használati utasítástól el nem térve.

?? Hol lehet legjobban és legolcsóbban vásárolni ??

csakis

Guttman Izidor

újonnan megnyit női és férfi divat áruházában Aradon, Szabadság-tér 15. szám alatt, hol mindennemű ujdonságok Occásiós árban árusítatnak !!! reggel 7 órától este 9 óráig. !!!

4000 méter valódi angol zephir 42 kr. méterje mig a készlet tart. 2415

215 és 245—1909. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti ker. tvszék 62676. és a budapesti kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. IX. 261/2. számú végzése következtében Dr. Steiner Ede és Dr. Körmendi Gyula ügyvéd által képviselt Budapest székesfővárosi tkpénztár és Kosmos irodalmi intézet javára 80 K. és 71 korona 32 fill. s jár. erejéig 1909. évi május hó 28-án fogana-tositott kielégítési végrehajtás ut-ján felülfoglalt és 630 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 154/2. és 138/4. sz. végzése folytán 80 és 71 korona 32 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi május hó 1. nap-jától járó 6% kamatai, 1/3% váltó-díj és eddig összesen 63 korona 80 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig M.-Pécskán, 1140. számú háznál leendő megtartására az 1909. évi július hó 2-ik nap-jának délutáni 3 óraja határ-ideől kintüzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai érte-lmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül-foglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a érte-lmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Pécskán, 1909. évi június hó 20. napján.

Tichy Árpád,
kir. jbir. végrh

2479

10442—1909. kh.

Pályázati hirdetmény.

Arad szabad királyi város tör-vényhatósági bizottsága által 6763/167—1907. sz. alatt a kémény-seprőipar gyakorlásáról alkotott s a kereskedelmi m. kir. ministe-rium által 67640—1908. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet 2. §-ában felsorolt utcákból álló s üresedésben lévő 5-ik kémény-seprő kerületre ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándéko-zókat, hogy az említett szabály-rendelet 1. §-a, illetve az ipar ör-vény, valamint a törvény végre-hajtási rendeletének megfelelő ha-tósági okmányokkal és bélyeggel felszerelt kérvényeiket 1909. augusztus hó 1-ső napjáig bezárólag Arad szab. kir. város rendőrkapitányi hivatalához címezve, ugyanott nyujtsák be, melyekkel igazolva kell hogy legyen:

1. Gyújtogatás, vagy tüzvész okozásáért büntetve nem voltak és a hatóság e őt mint kifogástalan magaviseletű, józan életű és megbízható egyének ismeretese, továbbá háztartásukban hány gondozás alatt álló családtagjuk van; 2. a kéményseprési iparban szabályszerű képesítéssel bírnak, szakbavágó munkával, mint segédek hány évig működtek, vagy ha önáll. iparosok, mióta folytatják a kéményseprői ipart.

Hiányosan felszerelt, vagy ké-sőn beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Azon folyamodó, ki a jelen pá-lyázati hirdetményben megjelölt munkakerületet elnyeri, tartozik a kéményseprő kerület betöltése tárgyában hozandó iparhatósági véghatározat jogerőre emelkedése után a kerületet az alulírott ható-ság által meghatározando napon elfoglalni és az ott előforduló ké-ményseprési munkálatokat a hi-vatkozott kéményseprési szabály-rendeletben megállapított díjazás mellett haladéktalanul megkez-denii, de köteles a működés meg-kezdése előtt a vonatkozó iparen-gedélyt kiváltani.

Arad, 1909. évi június hó 21-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány

274—1909. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazda-sági széke a tűzoltó laktanya ud-varán emelendő szín munkálatá-nak biztosítása iránt f. évi június hó 28-án d. e. 10 órakor árlej-tést tart.

A munkálathoz szükséges anya-got a város adja.

A kőműves munka kikiáltási ára 246 korona 4 fillér.

Az ács munka kikiáltási ára 548 korona.

A cserép munka kikiáltási ára 95 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogad-ható értékpapirokban a városi pénz-tárban.

Az árlejtésen résztvenni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyujtandók be s csak akkor vé-telnek figyelembe, ha azokhoz a bá-tómpénz letét lére vonatkozó pénz-tári jegy mellékelve van s ha az ajánlatottevő kijelenti, hogy az ár-lejtési feltételeket ismeri és el-fogadja.

Az árlejtési feltételek a 104. számú szobában az árlejtést meg-előzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazda-sági sz. kének 1909. évi június hó 14-én tartott üléséről.

A gazdasági szek

**Használt
ó l o m
megvételre kerestetik**

**Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiú
tanulónak**

3korona kezdőilletéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalon

3191—1909. bjh.

Hirdetmény.

Az aratási idő beálltával közbiztonsági és közrendészeti tekinte-tékből közhírré teszem:

Hogy szénát vagy gabonaneműket a földekről éjjel csupán a közeli tany kra szabad hordani

Dinnye vagy kukorica földek őrzése céljából készült kunyhók köze-lében lábas jószagot vagy ma orságot tartani nem szabad.

Erő vagy leartott gabona közelében tüzet rakni tilos.

Szalmás gabonák nyomtatása végett a város területe ére való be-hordása meg nem engedtetik.

A szérius helyekre összehordott gabonaneműek akként helyezend-ők el, hogy az asztag v-gek között legalább 6 méter üres hely legyen.

A cséplőgép tulajdonosa a gép működése színhelyén tűzbizton-ság okáért egy fecskendőt készületben tartani köteles.

Gozerő által (lokomobil) vagy annak megfelelő villamos erő által hajtott cséplőgépek üzeménél egy kifogástalanul záródó horganybádog-ból vagy keményfából készült szekrényében a következő anyagok tartassanak készületben:

1. 500 gramm Bruns-féle zsirtalanított vatta 50 gramm s csoma-gokban; 2. 3 méter sterli gáze üvegben, 1 méteres csomagokban; 3. 5 drb. mullpólya 8 cmt. széles, 5 méter hosszú; 4. egy drb. flanel-pólya 10 cmt. széles, 5 méter hosszú és egy drb. flanelpólya 8 cm. széles, 5 méter hosszú; 5. 2 drb. Esmarch-féle háromszögletes kendő; 6. egy liter 1.100 oldat sublimat veresre festve. Felírás: „Méreg” sebkimosásra; 7. 500 cm. cinktapasz; 8. egy drb. 8 cm. széles, 3 mé-tér hosszú gummiszövetpólya; 9. egy tucat közönséges enyvezett vattatábla; 10. 300 gramm tiszta vazelin; 11. egy drb. nagyobb köt-szer olló; 12. 20 drb. biztosító tű; 13. Néhány tábla varga kéreg; 14. 10 drb. fasin 20—60 cm. hosszúságban; 15. egy drb. mosó szap-pan; 16. egy drb. körömkefe; 17. két torülköző kendő; 18. egy ivó-pohár; 19. egy e ökaál; 20. egy kaucuk genycesze; 21. egy mosdó tál; 22. egy drb. Volkmann-féle sin és egy karsin fehér bádogból vagy dretkosárból; 23. 100 grm. tőkötly vagy szilva páinka; 24. 100 grm. tiszta borecet

II. Más mozgató (motorikus) erővel vagy járgánnyal hajtott cséplőgépeknél hasonlóan oldárandó bádog vagy fatartányban az alábbi anyagok tartandók készületben:

a) 200 grm. Bruns-féle zsirtalanított vatta 25 grammos csoma-gokban; b) 2 méter sterli gáze üvegben 1 méteres csomagokban; c) 3 drb. 8 méter széles, 5 méter hosszú mullpólya; d) 2 drb. három-szögletes kendő; e) 3 drb. sublimat pasztilla fahengerben, felírás: „mé-reg” sebviz, egy drb. 1 liter vízben oldandó; f) 1 drb. gummi szövött pólya; g) egy drb. mosó szappan; h) egy drb. körömkefe.

Amennyiben az I. és II. pont alatt említett cséplőgépeknél a most leirtnál tartalmasabb és kifogástalan állapotban levő mentőszekrény vagy köt-zer doboz már volna készületben, a géptulajdonos uj kész-let te zerzésére nem köteles.

III. Kézi erővel hajtott cséplőgépek tulajdonosai ilyen mentő-szekrények tartására nem kötelesek. A mentőszekrény, illetőleg a köt-szernek kellő módon való használhatása céljából megköveteltetik azon-ban, hogy a cséplőgépeknél alkalmazott közül legalább is két, illető-leg a II. szám említett eknél egy egyén, még pedig elsősorban a gé-pész, az első se-ély nyujtásban kellő jártassággal bírjon. (676. XIV. t.-cz. 40. és 42. §-a.)

A cséplésnél, valamint az asztagok között dohányozni tilos.

A gép tulajdonosa a cséplőgépnél alkalmazott etetőket, fütőt, a gépen álló kévevágókat, kéveadogatókat, ugyszintén a szeckavágó gépnél alkalmazott etetőt köteles az országos gazdasági munkás ce-ledegyélyzi pénztárnál baleset ellenére biztosítani, kivéven, ha meg-győződött arról, hogy az illető p nztárnál baleset esetére külön is biz-tosítva van már. Ha a géptulajdonos ezen kötelezettségének nem tesz eleget, e mulasztásból eredő t-íjes kárért az etetőnek, f. tőnek, kéve-adogatónak, illetőleg jogutódainak akkor is felelős, ha a munkaközben bekövetkezett baleset körül őt különben semmiféle gondatlanság sem terheli.

A cséplőgépeket csak képesített gépészek és fütők kezelhetik, kiknek titva van szolgálatuk közben szeszes italok élvezése, továbbá a gépfelügyelő személyes felelősséggel tartozik, hogy a gép körül ittas emberek alkalmazást ne nverjenek.

Fahidón 4000 kgr. elegysúlyt meghaladó mozgonyok csak akkor szállíthatók, ha err. l 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelen és tétett.

Erzsébet, Ségá és Gáj külvárosokban, vagy Poltura városrészen a takarmány boglyában vagy kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az azt környező épületek közt egkevesebb husz méter üres tér marad, több boglya vagy kazal pedig csak akkor he-lyezhető el, ha azok között husz méter üres ter marad.

Arad, 1909. évi június hó 17 én.

Sarlot,
főkapitány.

Elismert legjobb szabásu
női blousok, vászon costümekek, jupponok

Radó Gyula

női felöltő áruháza Arad, 2145

Andrássy-tér (Minorita-palotával szemben.)

**Új épület- és műlakatos-
műhely.**

Van szerencsénk a n. é. közön-
ség szíves figyelmét felhívni az
**Arad, Szabadság-tér 17.
sz. a.** létesített

épület- és műlakatos-műhelyünkre.
Elvállalunk mindennemű épület-
lakatos munkákat, ugyszintén
vaskerítés, sűrűcs, kutak és víz-
vezeték készítését és javításokat
is. Uleső, gyors és pontos kivitel-
ben. Kívánatra vidékre is megyünk.
Szíves pártfogást kérünk, ki-
váló tisztelettel 2825

Steiner és Bakó.

Megérkeztek a nyári divat újdonságok!
Brunner Béla
női divat és különlegességek üzlete
Arad, Szabadság-tér 20
(Petray-utca sarok, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árurak-
tárát, hol a legszebb és legdivato-
sabb kalapok, ingek, gallérok,
kézlelők, nyakkendők, keztük, zseb-
kendők, harisnyak, sétabetők és
esőernyők, stb. kaphatók.

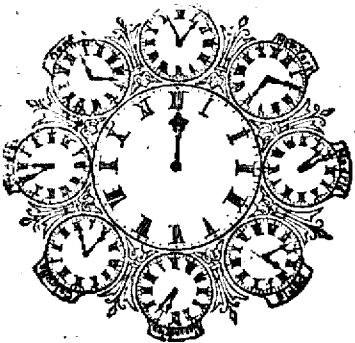
Nagy választék szirma és Pa-
nama kalapokban!

Divatújdonság angol és francia
Illatszert különlegességeiben
Kameril J. pécsi keztügyár főrakt. ra.
Olcsó árak Pontos kiszámlálás
Videki megrendelések azonnal eszközöltetnek

Figyelem!

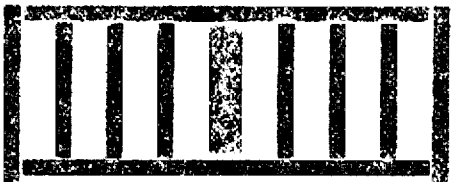
Hol lehet olcsón órákat venni és jól
javíttatni? Csakis

VÁRADY JÁNOS órásnál
Arad, Boros Béni-tér 16. sz. a.
(Vanicsok-ház.) 2072

ahol egyszersmind zálogcédulákat
tört arany- és ezüst árut legmaga-
sabb ár mellett vesznek és átcsereleik.

Rheuma
és köszvényben szenvedőknek készsége
díjmentesen tudatom, hogy hogyan sza-
badítottam én teljesen meg az én gyötörő,
fájdalmas szenvedéseimtől. 5943
Carl Bader, Illertissen
(Bayern.)

Kenderessy László

■ ■ asztalos mester ■ ■
Arad, Deák Ferenc-utca 33.
■ ■ II. udvar. ■ ■

**Eivállal: Épület,
butor, portál, iroda
és boltberendezést**

ELADÁS

Pollak Sándor
körkémence téglaárában 2
Mikakán.
Gyári telefon 515. Városi telefon 206
Lakás: Erzsébet-körut 37.

Magyar Húgyhajtó és Húgysavoldó Magyar
terrász. Szultán-forrás. Iorras.

Szultán-forrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, természetes szénsavban gazdag, bór
és dus Lithion-tartalmu ásványvíz, nincsen kellemetlen mellékize.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sziliterrel alkalmazható vese-, húgykő- és
hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségekben, csúszos bántalmaknál;
továbbá a légző- és emésztő szervek hurutos bajainak gyógyítására. 1726

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat

Kütfelköléség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST,
IV., Ferenc József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is.

Telefon Eperjeseen: 74. Budapest: Igazgatóság: III-93.

Kapható mindenütt.

237 Veszétképviselet Arad és vidéke részére: Havas Ármin, Fő-utca. 22

Algyógy-fürdő

Hunyadmegyében, hatalmas öserdők által körülvett, teljesen szélétől védett,
enyhé éghajlatu, abszolút pormentes, ózontartalma levegőjü gyógyfürdő és
klimatikus üdülőhely, számos természetes meleg (32-40°C) fürdővel, iro-
gyógyköt forrásával, meleg ásványvizek, szénsav és kénestartalmuk mellett,
dus vastartalom által tűnnek ki, — a vasas hővizek csoportjába tartoz-
nak. Vases lápföldje igen alkalmas lápfürdők készítésére.

A fürdők páratlan gyógyhatása a következő betegségeknél elismert: u.
m. ideggyengeség, idegizga outság, csúszos bántalmak, bór és csontbántal-
mak ellen, nemkülönben idült leaos izzadmányok felszívódásának elősegíté-
sére, — női bajoknál, vesekövek és hólyagbántalmak, gyomor, bél, epe-
hólyag, sárgaság, csonttörése: eseteiben, stb.

A fürdőidény már megkezdődött és szeptember 1-ig tart.

Remek, árnyékos park, száraz jószobák (napl K. 1.20—4 K.-ie) elsőrangu
vendézlő, (pensio napi 6 K.) Állandó fürdőorvos a telepen, valamint állandó
cigány ne, ténzen-, táncsterem, tenispálya, fedett tekepálya, több napilap
stb. a fürdővendégek rendelkezésére van, elő és utó saisonban a lakás-
árakból 50% kedvezmény. Kimerítő prospektust készséggel küld díjtalanul

Fürdőkezelőség Algyógy-fürdőn.

A Kerülős község határában fekvő
7200 holdas földbirtok
tetszés szerinti parcellákban ELADÓ.

Bővebb felvilágosítás nyerhető
Nemess Géza
cégnél, Aradon. 2140

Pénzkölcsönöket legelőnyösebb feltételek mellett rövid idő alatt kieszközöl
bankbizományi irodája
Rónai Ödön ARAD, 2047
jelzálogra, váltóra és tisztviselők részére Kölcsei-utca 3

A mi cégünk készítménye az egyetlen, amely Olaszországban a hivatalos orvosi szerek jegyzékébe is föl van véve

Az ERNESTO PAGLIANO tanár cég PAGLIANO SYRUP-ja

Nápoly (saját házában) Calata S. Marco 4. — a legjobb és legüditőbb vértisztító szer. A mi PAGLIANO SYRUP-unk a legelőkelőbb gyógyszerárakon törvényes engedéllyel jut forgalomba. Pagliano tanár eredeti receptjei szerinti melyek a mi birtokunkban vannak és amelyet leglelkületesebben készítünk el.

Óvás: Mindenkit figyelmeztetünk, hogy nekünk hasonló nevű cégekkel semmiféle összeköttetések nincsenek és nem is akarunk velük összeköttetésbe lépni. Felkérjük tehát a vevőinket, hogy óvakodjanak bizonyos ártalmas utánzatoktól, amelyeket minden lehető módon és kétes reklámokkal iparkodnak forgalomba hozni. Hogy a legbiztosabban kaphassuk az egyedül a mi valódi jelzésünkkel ellátott készítményt, amelynek egyáltalán semmi köze egyéb hasonló készítményekhez, ajánljuk direkte a mi cégünkönöz Nápolyba fordulni, vagy pedig Socrate Brachetti Real-gyógyszertárába, Ala (Dél-Tirol). 483

Kuhl Mihály ruhá-műfestő és vegytisztító intézete.

Intézet: Aulich Lajos-utca 13. szám. ARAD. Új let Deák Fere o-utca 39 szám.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **RUHA-MŰFESTŐ és VEGYTISZTÍTÓ-INTÉZETET NYITOTTAM,**

amelyben elvállalok minden e szakmába tartozó festést és tisztítást. Női, ural és egyenruhákat, valamint selyem, barsony, plüss, szövet, batist, csipkék, tül, crepe, keztük, szőrmék, muffok, baák, bál-belépők, szőnyegek, futók, asztal és ágyterítők, tunisz és csipkefüggönyök, napernyők, arany, ezüst és gyöngyhímzések, bármely díszlet minden bonítás nélkül festetnek és tisztítanak. Jutányos árak. Pontos kiszolgálás. Postai megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesítenek. — A n. é. közönség szives jóutalatára és kegyes pártfogására ajánlom vállalatomat, kérem nagybecsű bizalmával megtisztelni. 1761

Jelzőlog, váltó és tisztviselő kölcsönök

legelőnyösebben eszközöl 1519

Vig Lajos

hitelközvetítő Irodája
Arad, Árpád-ter 5. sz.
Városi és megyei telefon 671.

BENKŐ JÓZSEF

mű- és épületlakatos
Arad, Fejsze-utca 39. sz.

Van szerencsém a becses közönség tudomására hozni, hogy külföldi tanulmány utamról visszatekintem és műhelyemet újra megnyitottam. Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. Elvállalok minden lakatos szakmába vágó munkák elkészítését. Vaskapuk és kerítések, a kely és lepcsőrácsok, sirkerítések, sírbolt ajtók, mindenféle asztalok, uszintén épület ajtók és ablakok felvasalását, portálok és napellenzők készítését és javítását, merlegek készítését és javítását.

Javításokat olcsón és gyorsan eszközölök. Kérem a becses közönség támogatását.

Kiváló tisztelettel Benkő József, mű- és épületlakatos. 180

Egy jó erkölcsű fia tanácsának felelték.

Uj arany és fűző üzlet

Aradon, Andrassy-ter 20.
(A temesvári ernyőgyár fiókja.)

Van szerencsém úgy a városi mint a vidéki hölgyek szives figyelmét felhívni

Ernyő és francia különleges égi fűző üzlet

Szilárd és pontos kiszolgálás! Szabó árak! Javítások és áruváltások leggyorsabban készíttetnek.

Szives pártfogás kér 1915
Merkler Soma.

NIGRIN

Ha a bőrnek nagy tartósságot óhajt adni, úgy kérje világosan a Fernolendt-féle „Nigrin“-t, mely gyorsan a legpompásabb fényt adja. — Mindenütt kapható. 5926
St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.
A gyár már 77 év óta fennáll.

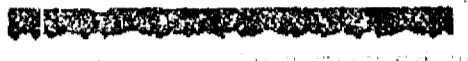

Hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép űde arc, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép néző. Szépnek lenni azonban nagy feladást, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, meggyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcüre tisztán legyen. A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcberakítására és a szép ég emelésére.

A Pöldes-féle Margit-Creme

ez egy olyan szer, mely 3-4-szori használat után eltávolítja a kórtól, pattanásoktól, szőpököket, csupaszítottokat és az arcot hófehérre teszi. **Földes-féle MARGIT-CREME** páratlan és csodálatos arc-zéplítő és a szépséget megőrző hatású, mi sem bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits- und Schönheitspflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert. A **MARGIT-CREME** alként azt számos vegytisztítást igazolja, mint minden káros anyagtól és így az arcot bármily ideig használják is azt anélkül, hogy nem rontja, három éves korig újja idősegekben tartja meg.

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.
Kapható az egész világon. Ár 1 korona. 481

100 koronát

fizetek annak, aki bebizonyítja, hogy Carlsbadban jobb cipő készült mint 2378

PÉCSKÁN

törvényesen bejegyzett védjegy alatt.
Schweiger Adolf

Három fontos cikk

valamennyi kartonon kívül

KLÁR szén, mész és műtrágya, KLÁR

Szén

belműlt por- és karvini szén, debreceni, kassai és moszkolzi légtiszító koksz, osztrái, karvini és zabzelei bányakoksz, kovács- és

Mész

bibarmegyeri, csejdi, rétyi, perényi, vályi, egri, darabos, kőmész, kőn szappan, mész, pillangósok stb.

Műtrágya

ásványi és csontliszt, Superfosfat, debreceni szarított fehéj, kiváló hatású, legelőnyösebb löszgy. (Kék, a szőlő, dohány, répa, tengeri, csatamádé, pillangósok stb.)

KLÁR ANDOR cég

bank- és áruüzlet, műszaki iroda
Hely: DEBRECEN. Telefon: 449.

Pénz Klár

Bank osztály:
Törlesztéses kölcsönök, parcellázás, Pina terítések

Műszaki osztály:
Műtörök, gépek, teljes gyári berendezések, Műszaki cikkek, Olaj, Nyárszék, 1915

Kedvező feltételek, pontos előzetes kiszolgálás. 5899

Figyelem! Hol lehet jól, olcsón izletes kóser ételeket élvezni?

1893. Egyedül a kizárólag csak Hunyadi-utca 1. szám alatt,

hol minden ízletes és jó ételek a nagyközönség rendelkezésére. — Ugyanott méltányos áron minden időre abonnement házhoz és házon kívüli elhozattatnak. Zóna reggeli 20 fillér Figyelmes kiszolgálás!

Szives pártfogásért esedezik Immerdauer Lipót, vendéglő tulajdonos.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Magyarországi lapoknál leggyakrabban használt kiadványok között a legolvasottabb és legérdekesebb: **ARADI KOZLONY**.
 Jászai Ernő vezényel: 22. szám.
 Telefon száma: 151.

Hirdetéseket felvételre a kiadó hivatalában: **ARADI KOZLONY**.
 Jászai Ernő vezényel: 22. szám.
 Telefon száma: 151.

Am apró hirdetések előre tisztelendők.

Minden sorban minden sor egy soros költséggel van megfizetendő. Minden sorban minden sor egy soros költséggel van megfizetendő. Minden sorban minden sor egy soros költséggel van megfizetendő.

Akinek

ismeretségi híján

bázistársra, nyelvőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, számlára, kasszatisztra, kúlszárra, vinczellérre, kertészre, kúlszárra, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobateányra, házi- vagy irodaszolgárra, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

Aki

vándorokat vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

"ARADI KOZLONY"

kis hirdetési

rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brilliáns fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket kivevők és veszek. Farkas Streicher Arad, Tököly-tér 1771

Kellemes órák.

Levelét elkészve vettem kézhez; szíveskedjék vasárnap délután ismert helyre fáradni. Ud. özet. 2455

Ügyes

Budapestről jött perfükt nő és gyermekruha varrónő ajánlikozik uriházakhoz. Magyar-utca 4. 2488

Egy ügyes fiatalabb segéd

paraszt-röfös- és rövidáru szakmából rögtön belépésre felvétetik. A magyar, német és román nyelvi megkivántatik. Wohlberg Lipót. 2490

Egy 32 éves nő

röföskereskedő hajlandó volna 3000 koronára övadékkal bármely szék-mába vágó üzletvezetői állást elfoglalni. Cím a kiadóban. 2486

Egy jóerkölcsű fiú

tanulónak, egy pedig kifutónak felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében. A ad. 1788

"Bizalmas"

jeligére levelét van.

Egy csinosan butorozott

külön bejárattal, szép, tágas szoba azonnal kiadó. Batthyány-utca 9. ajtó 9. 2487

Egy jóforgalmu fodrászüzlet

azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2471

5 örb. kúlszárnnyas

jókarban lévő szinkapu utányos áron eladó. Varjassy utca 14. sz. 2480

Mérlegképes könyvelő

keresk-delmi iskolai érettségivel 6 évi gyakorlattal helyben vagy környéken megfelelő állást keres. Szíves megkereséseket "Könyvelő" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 2484

Négy utcai szoba

stb.-ből álló, még 8 évig adómentes sarok ház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2474

3 vagy 4 polgári iskolát

végzett fiúk felvétetnek havi 30 korona fizetéssel Münz I. uri di-vat üzle.ében Aradon 2431

Rövid

jó karban lévő zongorát keresek azonnali megvételre Pope-zky János jegyző, Magyarad. 2473

Újdonságok kölcsönzésre!

Lux: A una corda, Lovik: Ván dormadár, Szikra: Hét szilvafa, Gárdonyi: Erősebb a halálnál, Szomaházy: Kapo-i Mártha, Gyergyóvári hádjárat, 12 éves asszony, Siklósi Loew, Fodor: Napoleon, Herczeg: Szerelmesek, kölcsönzésre kaphatók Kerpel Izsó kölcsönkönyvtárában Aradon. 262

Jég

kapható háztartási célokra naponta házhoz szállítva. Petőfi-u 7a. Telephon 199. sz. 1292

Fényképezési cikkek.

Bármily gyártmányu fényképező gépeket előnyös részletfizetésre. Fényképezési lencsék bármely mű-ségben, s az összes fényképezési kellékek és újdonságok rendelkezésre állnak. Bloch H. papirkereskedése és könyvnyomdája. Fényképezési cikkek gyári raktára. Telefon 126. sz. 600 oldalas árjegyzék kívánára ingyen. Vidéki rendelésekhez részletes használati utasítás és újdonságok ismertetése lesz mellékelve. 1215

Elsőrendű szántó,

18 hold a város mellett, a simándi vámház közelében haszonbérbe kiadó. Bővebbet a tulajdonosnál, Gyenge Ferencnél Varjassy J.-u. 18. Városi és megyei telefon sz. 624. Ugyanitt 500-600 holdas földbérlet kerestetik 6-12 évre. 2482

Egy dupla áttételű

Puch-féle motorbicikli kocsival eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2435

Remekítők, 50 kötet

teljesen új, igen előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Bővebbet Schlessel Mária tanítónő, Körösbánya 2357

Jóforgalmu butoraktár

családi okok miatt sürgősen átadó. Cím a kiadóhivatalban. 2392

Kossuth-utca

25. számú ház új ház olcsó áron eladó. 2399

Legjobb minőségű

kerti bor. 80 Hcl. fehér, eladó Wal-hjer Rezsőnél, Eleken. 2408

Sürgősen eladó magán'ak

6 szoba, fürdőszoba, nagy kert. Tököly Imre-utca (Halász-utca) 45. sz. 2418

Varróleányok

nagy fizetés-el azonnal felvétetnek. Winternitz Jenő Arad, Szabadság-tér 3. 2436

80-90 % ot jövedelmező

vállalat nagyobbitásához 5-6000 korona tőkével Társat keresek. Ajánlatokat "Biztos jövő" jeligével a kiadóhivatal továbbít. 2429

Battonyán

Korona-ut 67. sz. sarokház, legforgalmasabb helyen, hol jelenleg gabona kereskedés van, szabad kézből eladó. Bővebbet özv. Bid-hauer Károlynénál, Battonyán. 2432

Sakatos-tanú'ok

felvétetnek Stoll Bélánál Aradon, Csernovits Péter-utca 22-23. 2446

Eladó!

Építési anyag: u. m. fa 12 mtr. hosszú, deszkák, vasablakok, utcai fa álló kerítés, jutányos áron eladók az aradi Waggongyár műhelyeinek bontásából. Az anyag tekintve hosszú méreteire, igen alkalmas gazdasági építkezésekhez. Bővebbet a helyszínen. 2334

A Kossuth és Welter János-

utcai iskola régi ablakai és ajtói eladók. Bővebbet a helyszínen. 2465

Nagy elegáns koffer eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Fűszerkereskedő

32 éves, szép írással, jó megjelenéssel, 2000-3000 korona övadékkal bizalmi állást keres. Leveléket "bizalmas" jeligére kér a kiadóba. 2425

Sakás kiadó.

Teleki-utca 20. szám alát egy modern, minden kényelemmel ellátó t utcai lakás, mely áll: 4 szoba, fürdőszoba, házikert, augusztus 1-től kiadó. Bővebbet Zeiner Ignátnál, Arad, Forray-utca 2. 2475

Utazó

vagy ügynök fix fizetéssel vagy jutalékkal azonnal felvétetik. Román nyelv tudása feltétlen szükséges. Előnyben részesül, ki bor eladással már foglalkozott, valamint Hunyad és Krassoszőrénny megyékben már utazott. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Biztos Jövő jeligével a kiadóba küldendők. 2460

Egy gyermek mellé

német vagy angol bonne azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 2472

Egy terem

ujjonnan átalakítva bármennemű célra azonnal kiadó Boczkó-utca 8. sz. 2470

Eladó ház.

Paulison a motoros megállóhely közelében 3 szoba, konyha, üvegezett folyosó, üzlethelyiség és konyhakerttel, melléképületekkel szabad kézből eladó. Ugyanott üzletberendezés és áráraktár eladó. Bővebbet Vas Gyula kereskedőnél, Paulis 290. sz. 2450

Szőlő

fagymentes, 4 és 1/2 hold Magyaradon (Vadászhegyen) legjobb karban terméssel, teljes felszereléssel és nagy urilakással előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet Zimmermann Antal vaskereskedő Ujszentanna. 2306

Egy nemzeti

ellenőrző pénztár, 18-as, negyed áron azonnal eladó Menozer Ferencz kereskedőnél Nagy-Halmágyon. 2356

Diamant Jenő

épület- és diszmű-bádogos.

Műhelye és áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári Hutskolával szemben.)

FISCHER SIMON Nagyáruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

305

meglepő olcsó árjegyzéke.

Fr. 1.55
Selyem
Ernyő

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
következő olcsó árban lesznek elárulva
1 db. gyermek ernyő ... 50.—, 95 kr.
1 db. női fekete napernyő ... 1.25 kr.
1 db. férfi és női selymernyő ... 1.75 kr.

Páratlan
olcsó
árak!

Fr. 1.45
Madepulán
Ing

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legfinomabb fehér madepulán puha
mellü férfi ingek, meglepő olcsó ár, da-
rabja forint 1.45-ért kaphatók.

Páratlan
olcsó
árak!

53 krajcár
Flor
Harisnya

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriási mennyiségű alkalmi vétel férfi,
női és gyermek harisnyák érkeztek és
bámulatos olcsó árban lesznek elárulva.

23 krajcár
Batiszt
Zsebkendő

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriás nagy zsebkendő vétel folytán
lesznek a lelegegansabb angol színes
batiszt zsebkendők 40 krajcár helyett
csak 23 krajcárért elárulva.

45 krajcár
Szalma
Kalap

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Girardi szalmakalapok, férfi, fiu és gyer-
mek részére már 45 krajcártól kezdve
kaphatók.

75 krajcár
Selyem
Nadrágtartó

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Jelenleg, ameddig a készlet tart, lesz-
nek elárulva, finom selyem nadrágtar-
tók 75 krajcárért.

98 krajcár
Bőr
Keztyű

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legfinomabb női és férfi prágai glaché
bőrkezttyű fekete, fehér és színes csak
95 krajcárért lesznek elárulva.

Fr. 1.45
Angol
Sephir ing

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Ritka alkalmi vétel folytán lesznek a
legfinomabb és lelegegansabb színes in-
gek, a melyeknek az értéke fr. 2.50.
csak fr. 1.45-ért elárulva. — Ez a
cikk különösen figyelemre méltó.

Fr. 1.25
Nyári
Sporting

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Sikerült nagy vétel folytán dupla gallé-
ros férfi ing fr. 1.5. Színes sephler
sporting fr. 1.45. Nyereselyem vászon
tennisz ing meglepő olcsó ár fr. 1.75.

50 krajcár
Sport
Sapka

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Férfi, fiu és gyermek sport sapkák fi-
nom szövétből 35, 50 és 75 krajcár.

45 krajcár
Selyem
Keztyű

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legjobb minőségű chapeyem férfi és
női keztyűk 45 krajcárért lesznek el-
árulva.

38 krajcár
Selyem
Nyakkendő

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriási választékban tiszta selyem nyak-
kendők elegáns színekben, drbja 38,
45 és 50 krajcár. 3 darab elegáns se-
lyem batiszt nyakkendő 55 krajcár.

45 krajcár
Elegáns
Sétabot

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriási választékban a leg-
ujabb sétabotok . . . 45, 75 kr.
Vasbot bőrrel áthuzva . . . 95 kr.
Acél bot nickel fogóval . . . 125 kr.

95 krajcár
Francia
Batiszt nadrág

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Finom rövid francia batiszt alsó nadrág
darabja 95 krajcár. — Jó minőségű
Köpper alsó nadrág színes, himézve,
reklam ár 95 kr.

Utazó cikkek nagy választékban a
legolcsóbb árakban.

Bőröndök Utazó készlet
Kézitáska Haj kefék
Ernyő-tok Huha kefe

19 krajcár
Színes
Manschetta

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legszebb színes mintázott jó mosó és
jó minőségű Manschetták párja 19 kr.-ért
lesz eladva.

Nagy választék bórárakban!

Női kézitáska Dohánytárca
Péncz erszény Cigaretttárca
Papírpéncztárca Szivartárca
Fizetőpincértárca

Fr. 1.25
Nyári
Kalap

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Kitűnő jó nyári Loden strapa kalap
fr. 1.25 és 1.50.

Gyermekkocsikból gyári raktár Fischer Simon Nagy Áruházában minden elkép-
zelhető kivitelben és legolcsóbb árban kaphatók. 5 forinttól kezdve 50 forintig.